

KAMELEON..1

Szín-Vonal Alapfokú Művészeti Iskola tanulójának tűzzománc munkája

Lektorált változat

A VERSLISTA által kiírt nyílt pályázatos írásokból – PDF-ben – 2018

Lektor: Kutasi Horváth Katalin

A pályázatra 23 írás érkezett be.

A zsűri döntése alapján

I. helyezett lett:

Nagy Judit Áfonya: A sorsszövő

II. helyezett lett:

Farkas Erzsébet: Csak tarts ki

III. helyezett lett:

Holécziné Tóth Zsuzsa: Kaméleonok pedig vannak!

című írása.

Gratulálunk!

Szakácsné Kozári Piroska: Állattanodai találkozó
(1989)

A veréb dühös volt önmagára. Miért is csiripelte válaszként: „Igen. Jövök az okítók évenként megrendezett ünnepére.”

- Talán azért ígértem - ingatta fejét elgondolkodva -, mert megszólítottak. Manapság az a szokás, hogy a nagy állatokat hívják ide-oda, nem a kicsiket, erőtleneket, mint én. Miért menjek el oda? - vívódott. - Koromnál fogva pihenőben vagyok, az állattanoda mögöttem, végre nem a mások által kijelölt úton repülhetek, hanem úgy, ahogy én szeretek. Már enyém a világ levegőóceánja.

Mégis! Az adott csiripiszó becsülete, meg az állattanodai oktatótársainak élete iránti kíváncsisága meggyőzte a találkozón való részvételtől. Aprócska tükrében megnézte küllemét, megigazította szárnytollait és sóhajtott. Ez a sóhaj nem a kicsi voltának szólt, hanem az idő múlásának. Aztán huss, elrepült a találkozóra.

A nagy tanoda tetejének peremére leszállt. Innen jól szemügyre lehetett venni az érkezők népes seregét és a hatalmas ablakok mögötti rendezvény kezdeti zajlását.

Az ifjú állatoktatók külön sarokban beszélgettek, nevetgéltek, tekingettek ide-oda, mintha ebben az állatseregletben félnivalójuk lenne.

Az ölyv már együtt ült az állattanoda ifjú igazgatójával, a sólyommal. Ezt a veréb természetesnek találta, mert az ölyv a múltat jelentette, a sólyom meg a jelent és a jövőt. A sólyom feszült udvariassággal figyelt mindenre, mindenkire. „Hm! Vajon milyen igazgató válik majd belőle? Talán azért figyel, mert nem akarja, hogy őt bárki félrevezesse?”

Az ölyv tartása mintha összeesett volna. Elfáradt - gondolta a veréb. - Tetszetős tollruhájában, ahogy ide-oda mosolygott, távolról barátságosnak tűnt.

A kis veréb emlékeiből azonban előröppent egy vele kapcsolatos jelenet, amint sűrű csőracsattogással ráönti mérgét: „Hogy mered te kritizálni az állattanoda új épületét? Ki vagy te itt? Csak egy szürke verébtanár! Ráadásul szakmailag is próbálsz indokolni, meg a használhatóságát is kétségbe vonod! Őrjítő, hogy pont egy szürke veréb mer kritikát csiripelni!”

Verébszíve még most is, az emlék felidézésekor hevesebben kezdett verni keserűségében, pedig ez az eset több mint 20 évvel ezelőtt történt, és tudvalévő, hogy az emberállatok körében is ez az idő tetemesnek mondható.

- Ah! Felejtsük el! Temessük a múltba!

Az átellenes sarokban ott ült méltóságuk teljes tudatában a nagybarmok díszes társasága. Ők voltak az erő képviselői. Ténykedésükben a fegyelmezett vonulásuk példa volt. A tanoda ifjú állatainak mintaszerű regulációja, ünnepélyeken a sorba rendezésük, fizikai erejük növelése volt a feladatuk. Kell ez mindig a fiatal nemzedéknek, jó ez a fiatal állatoknak, csak a verébnek soha nem fért a fejébe, hogy ők miért néznek mindig egy irányba.

- Lehet - töprengett -, hogy a gerinccsigolyáik megmerevedtek, és azért nem tudnak mást látni a világban.

Ő megszokta, szárnyakkal rendelkező veréb lévén, hogy a világot nemcsak az utca szintjéről, hanem kissé felülről is lássa. Ezért ő mindig másként vélekedett. Érthető volt, hogy a nagybarmok nem szívelték a verebet. Többször el akarták tiporni patáikkal, de annak szárnyai többször kisegítették a szorultságából.

Ilyenkor az üldözők dühödten egymásra fújtak, mondván:

- Egye fene! Hagyjuk még őkelmét élni egy darabig. Voltaképpen, amikor gyakorlatozni visszük a fiatal állatokat, jól jön nekünk az ő áldozatkész segítsége, úgyis amolyan szorgoska, meg ért is az ifjak nyelvén. Valahogy hallgatnak rá.

Aztán egy frakkos ajtónálló előzékenyen behívta a verebet az állattanodai találkozó tágas termébe.

A veréb őszinte örömmel nézett körül a régi és új állatokítók között. Boldogan köszönetet jobbra-balra madárhangján. Mindenkihez volt egy-két kedves csiripelő szava. Illetve mégsem? Azon kapta magát, hogy azok az állatokat, akik csak tűrték az ő létezését, és munkálkodásuk közben gyakran, ügyesen változtatták színeiket, mint a példaképük, a kaméleon, azokat valahogy alig vette észre.

- Személyválogató lettem? - döbbsent meg saját viselkedésén. Szégyében lehorgasztotta a fejét. - Nem tudom feltétel nélkül szeretni

őket - bánkódott. Pedig az ősi intés szerint a felebarátokat is szeretni kell! Miért olyan nehéz nekem ezt megtenni?

Ekkor a szomorúság annyira hatalmába kerítette, hogy legszívesebben hazaröppent volna azonnal a fészkére, de nem tehetta a sok kedves, régi, okítótársai miatt, akik várták világlátásából adódó tanácsait. A volt, van és remélt történetek kusza gomolyának beszédébe benezelt a kaméleon érkezése. Botjára támaszkodva besántikált. Most a legigazibb semleges színét mutatta. A kis veréb szánakozva nézett végig rajta. Hol van a kackiás tanácsnoki kiállítás? Hol a hadvezéri, fővezéri magabiztosság?

A veréb emlékezett még a kor diktálta erős vörös színű tollazatára, el-
lentmondást nem tűrő szavára. Sőt! Kedvesen figyelmeztető súgásaira:

- Én jó szándékkal szólok neked! Azzal a leghatalmasabb állattal még a fia érdekében se húzhatsz újat! Eltipor! A földdel egyenlővé tesz! Mit ne mondjak? Még a tanodát is letörli a föld színéről. Érted? Az ölyv, az igazgató nem akar szólni neked, én most barátként figyelmeztetlek! - és leereszkedő áhítattal forgatta szemeit.

Míg a kaméleon szelíden mosolygott ide-oda, a verébnek felidéződött még egy vele kapcsolatos életmozzanat. Egy lépcsőkanyarbéli megszólítás. Ekkor már erős zöld csíkok színezték tollazatát.

- Várj! Akarok neked valamit mondani! Én nagyon tisztulem a másként gondolkodókat. Nem vagyok ezen a téren se műveletlen. Sőt! Ismerem a „Könyvek könyvének” történeteit. Elárulom, én kiskoromban hittanra is jártam. Nem hiszed?”

A veréb ennél az emléktöredéknél hirtelen megkapaszkodott az ülőke karfájába, mint annakidején a lépcsőkörletbe. Aztán visszazökkent a jelenbe. Nézte, amint a kaméleon odakocog a fiatal sólyomhoz, és utánozhatatlan nyájassággal köszönti, majd a régi harcostársát, az ölyvet hosszan megöleli.

A „Hogy vagy, mit csinálsz?” kérdésekre mentegetőzve válaszolt:

- Tudjátok, a család, meg a diplomám kötelez. A falu népe is erőszakoskodik, hogy induljak a választásokon...

A veréb szánakozva hallgatta beszédét. Tudta előre, hogy a megértésre számot tartó válaszok szóvirágai között bimbózik már a dicsekvés virága.

- Ettől a kaméleontól félt az egész állattanoda? - töprengett. - Igen, igen. Érthető, mert a színeváltozásaihoz mindig voltak állatbarátai. Sokszor szóba is hozta rejtett kapcsolati kötelékeit, hogy körülötte mindenki féltse szabadságát és gyökeresedjen a szolgálai csönd.

Egyedül a kicsi veréb nem félt. Kicsi lelke erősen bízott abban a valakiben, aki őt és a nagy világot megteremtette, neki szárnyakat adott, hogy röptében másként lásson mindent. Igaz, az ölyvtől tartott ragadozó volta miatt, de azt is tudta, hogy aki neki szárnyakat adott, a védelmet is ki fogja rendelni számára.

Röpke szemlélődését és töprengését vidám társasági köszöntés szakította félbe. Az állattanoda ügyintézői mosolyogtak rá. A boldog viszont üdvözlés közben finom jelzőosztöne sűgására megfordult. A kaméleon állt mögötte. Világmegváltó mosollyal kínálta fel üdvözlő csókját, csak úgy, mint a múlt időtől megrokkant ölyv tette.

A veréb szertartásosan fejet hajtott a kívánságnak. Közben azon töprengett: Hízelgés? Színjáték, vagy talán megkésett elismerés volt ez a gesztus? Kicsi szívébe beköltözött a maró keserűség. Szerencsére éppen hozták a vacsorát, és azzal kellett bíbelődni.

A vacsora csipegetése közben gondolatai vádolták:

- Miért nem tudok feloldódni a viszontlátások örömeiben? Miért jön elő az emlékezetemből mindig a múlt keserűsége? Miért nem tudok néhány állattanodai okító társamnak teljes mélységgel megbocsátani? Tényleg igen kicsi és szánandó madár vagyok! - tologatta csőrével az ételt idébb-odább. Erősen gondolkodva vizsgálta önmagát és keresgélte a magyarázatot. Lassan, nagyon lassan tudta összeszededegetni a magyarázat morzsáit.

- Talán azért vagyok ilyen, mert mindig igyekeztem a legjobbat, a leghasznosabbat tenni, de mindig rácsokba ütköztem. A vergődés fájdalmas. Aztán itt van az őszinteség kérdése. Túl sok alakoskodást láttam, és a hazugságokkal meg Dunát lehetett volna rekeszteni. Talán ezért nem tudok önfeledten örülni.

Hirtelen menekülési kényszer kerítette hatalmába. Mentegetőzve búcsúzkodni kezdett. Marasztalták, kérlelték, de ő hajthatatlan maradt.

Senki se értette, hogy mágnesként húzta, hívta a repülés vágya a végtelen szabadságot jelentő levegőóceánba. Nem érthették, mert más vágyaik voltak, vagy nem adatott nekik szárnyuk, hogy felülről láthassák a világot.

Dobó Georgina (Canses): Kaméleon

Kaméleonként változnak
Érzéseid irántam.
Játszol, szórakozol a
Tűzzel, velem.
Mindaddig, míg nyilam
El nem talál.
Színed akkor majd
Sárgáról vörösre vált.
Ne várd,
Hisz ez már
Véres bosszúmmal
Jár!
Hát szeress, ne szánj!

Buday Anikó: A Halál álarcai

Az idén szomszédunknál aratott a halál. Először a testvére fiát alattomos, lassú, sunyi alázattal körülölelte, etette, itatta, míg aztán egy váratlan napon lecsapott. Nem volt benne könnyörület. Elragadta, mint egy kiéhezett macska az egeret, a családra mély bánatot hozva.

Második áldozata szomszéd uram bátyja volt, őt egy másfajta álarcban látogatta. Lábában az ereket addig szorongatta, szűkítette, míg az orvos kénytelen volt levágni. Ez nem volt elég, másik lábát is elvitte a cigarettafüstbe burkolódzó álarcos kaméleon, majd egyik éjjel felesége arra ébredt, mellette a férje már nem lélegzett.

KAMÉLEON... 1.

Majd újra támadott, most egy másik arcával látogatott a családba. Szomszédom feleségét vette célba, az emlékezését vette el, feledkezésbe sodorta szüntelen. Szívével is játszott egy kicsit, mert megtehetette, majd szomszédasszonyom korára hivatkozva a szomszédtól őt is elvette.

Még mindig nem bírva magával, újra álruhát öltve, kijátszott a családdal. Sógornőjét, öccse feleségét szemelte ki magának a galád. Itt már nem sokat teketóriázott, szívét egyszerűen megállította, az asszony már nem jutott be a kórházba, azonnal elragadta.

Most már megismertük nagy nehezen, nem lankadhat a figyelem. Mindig más ruhában jár közöttünk. Arca ezer, és millióféleképpen támad, kaméleon módjára játszott a családdal.

„Legyen vége!” - könyörgött a szomszédom sírva. „Ölts másik ruhát, családomtól vidd messze a kaszát! Elraboltál négy lelket tőlünk, keress más utat, tűnj el mellőlünk!” - kiáltotta keservesen. Fájdalmunkat mindig más álarcban hoztad, szívünket, lelkünket leraboltad.

Most ül, hátravetett fejjel, néz a földre, azon tanakodik, vajon kit vigyen el? Kaméleon természete mindig kisegítette, észrevétlenül tud hatni az emberekre.

Búcsú haiku /részlet egy füzérből/

Sorsod fonala
elszakadt lelked szabad
szárnyaljon hát

Nem hallatszik most
semmi a néma tájon
csak lélekharang

Kutasi Horváth Katalin: Nem Kamu

- Öcsééém! Micsoda sziklaháttér! Hát ez meg miféle úri huncutság! S mégis mi végre?

- Valami új kedvenc kerül a házhoz, meglásd!

- Na, akkor aztán nekünk lóttak!

A VERSLISTA ÁLTAL KIÍRT NYÍLT PÁLYÁZATOS ÍRÁSOKBÓL...

- Ne félj, komám! Hisz oly dekoratív vagy, és én sem panaszkodhatok! A többiek is méltán kerültek akváriumunkba, fenséges udvartartásunkba. Szép díszei vagyunk a lakásnak. Nyugalommal árasztjuk el a szívét annak, aki csak ránk néz!

- Szóval azt mondd, ne aggódjak?

- Felesleges. Minden csoda csak három napig tart...

- De mégis... Miféle jószág akarja bitorolni ezt a csodás teret? Kivel kéne osztoznunk Robi szeretetén?

- Én régebb óta ismerem őt. Nyugi! Hatalmas szíve van, továbbra is eléőrünk benne mi is! Jöhet ide egy nagyobb kígyó is akár, Robi mindenképp gondoskodik rólunk. Hacsak... az az átok kígyó fel nem falja! - árulta el izgalmát és féltékenységét a szép kis akvárium most aztán csöppet sem annyira hidegvérű, mint amilyen régi lakója.

- Miket beszélsz? Már csaknem megnyugodtam, erre előjössz ezzel! Egyébként meg miféle akvárium az olyan, amelyekben még víz sincs?

Miközben a legszebb díszhalak így okoskodtak, Robi egy formás fikuszt is elhelyezett a terráriumban. Ízlésesen és praktikusán elrendezte a csavart fűz ágait, fenyőkérgét és tőzeget is használt a kompozíció kiteljesítéséhez. Még a lámpák, izzók szakszerű felszerelésére is odafigyelt, hogy a legideálisabb hőmérsékletet biztosíthassa az új jövevénynek.

- Hát ez meg mi a csuda lehet? - kezdtek később megint beszélgetésbe a legkíváncsiabb halacskák.

- Nem tudom, de felettébb gyanús! Észrevetted, hogy az előbb megváltozott a színe? Szerintem boszorka. Igencsak veszélyes!

- A gülü szemeiről nem is beszélve! Iszonyú szigorúan néz, ráadásul olyan, mintha minket is nézne, és az ajtót is szemmel tudná tartani. Ki tudja, mekkora teret lát be, miközben összevissza csavargatja a szemait! Életemben nem láttam még egy ilyen kancsal jószágot! Hol van őhozá Juliska, aki néha beoktalankodik ide...

Még jó, hogy nem tudott szájról olvasni Robi húga, aki most is beleselkedett hozzájuk, de a két hal annyira el volt foglalva magával, hogy észre sem vették a kislányt.

KAMÉLEON... 1.

- Nekem is ez az érzésem! Mindent egyszerre lát! Jobb, mint egy beépített kamerás megfigyelőrendszer!

Többször is látták a kaméleont vadászni, s miután először - váratlanul messzire kiöltve túlságosan hosszú nyelvét - ijesztőnek, később már inkább viccesnek tartották, ahogy a tücsköket - amiket Robi tálalt fel neki - levadássza. Juliska szájában láttak nemrég valami játékot, amit ha megfúj, kiegyenesedett a „kígyó”, ha meg kifogyott a szusz belőle, akkor feltekeredett. Így aztán ők maguk között Juliskának nevezték Robi új kedvencét, nem törődve azzal, hogy ennek a sisakos kaméleonnak van sarkantyúja, tehát csakis fiú lehet...

Először nem értették, Robi miért az „akváriumban” tartja, és miért fújálja vízzel a fikuszt, ahelyett, hogy egyszerűen csak meglocsolná, de kifigyelték, hogy Juliska a harmatcseppeket milyen nagy élvezettel issza. Kezdték megkedvelni ezt a fura kis jószágot, mert látták, nem sok vizet zavar, egyáltalán nem olyan látványos, mint ők, hisz sokáig elvan mozdulatlanul, benne nem lehet órák hosszat gyönyörködni...

Robi nemcsak a kaméleont - ő Kamunak hívta - kényeztette, hanem a tőle megszokott figyelemmel gondoskodott továbbra is szeretett akváriuma lakóiról, s mindig jólesően nézegette, hogyan teszik-veszik, illegetik magukat. S ezt a halak is érezték, s kedvére különleges, korábban nem látott figurákkal álltak elő. Az uszony- és faroklebegtetések, a ritmusváltások, a meglepő, váratlan irányváltoztatások újabb és újabb variációival gyönyörködtették, szinte versenyeztek, ki tud újabb látványossággal előállni.

Egy ideje azonban nem látták Robit. Csak édesanyja vagy a húga jött be hozzájuk, hogy egy kis enivalót szórjon nekik az akváriumba. (Szegény fiú hatalmas lázzal, valami súlyos fertőzéssel került kórházba, sokáig nem is tudott magáról, az életéért küzdöttek az orvosok.) A halak aggodalma napra napra fokozódott. Nem értették, mi történhetett. Látták, hogy anya és lánya a kaméleonnak is tesznek be zsákmányt, meg egy edénykében vizet, amit még cserélgetnek is, de valami mégsem volt

rendjén. Így ment ez már jó ideje. A nemrég még büszke és magabiztos halacskák nem tündököltek úgy, mint amikor Robi etette, figyelte őket, a színük is fakóbb volt, hát még a lelkük! Egyre jobban lelassult mozgásuk. Teljesen elhagyták a látványos elemeket. És mind nagyobb aggodalommal sandítottak „Juliskára”, aki már nemigen figyelte őket. És mást se... Szemei beesettek lettek, bágyadt volt és egyre erőtlenebb. Azt hitték, ő is a gazdája miatt szomorú, azért van egyre rosszabb bőrben.

Egy reggel a halacskák furcsán idegennek érezték „Juliska” jelenlétét. Druszája mondta ki, amit ők is éreztek:

- Hát elpusztultál, Kamu?

Sem ők, sem a kislány, sem édesanyja nem tudták, hogy a fikusz nemcsak dísz a terráriumban, hanem a párásításhoz kell. Nem tudták azt se, hogy Kamu nem érzékeli az „állóvizet”, így tulajdonképpen lassan elkezdett kiszáradni, veseelégtelenség lépett fel nála, s depressziója a szomjhalálhoz segítette, miután már vadászni sem volt kedve.

A halakra rátelepedett a gyász. Hálásak voltak Juliskának, hogy rávette anyját: vigyék ki a szobából a lakó nélkül maradt terráriumot. Aztán hirtelen - mintha megérezte volna a fiú állapotának javulását - előtört egyikükből:

- Na, gyereink, srácok! Szedjük össze magunkat, feladat van! Ha hazajön a mi Robink, ugyanolyan szépnek kell találnia minket, mint amikor legutóbb látott! Vigaszt kell nyújtanunk számára...

Ficánkolva próbált szót fogadni a másik.

- Szegény Kamut mindig csak Juliskáztuk. Nem kéne mostantól Juliskát kamuzni? Az olyan lenne, mintha Kamu köztünk maradt volna...

Dobó Georgina (Canses): Kaméleon-haikuk 1.

Kaméleonként
Változik a Lét, a ki
Nem mondott szó is!

Farkas Erzsébet: Csak tarts ki!

Ott van az én otthonom, hol a patak zúgása töri meg a csendet, a dús lombú fák az égig érnek. A fa ágán testvéreimmel együtt várjuk a megfelelő időt, hogy kitörve a tojásokból megismerjük a körülöttünk lévő csodálatos világot. Kaméleonszüleink is már nagyon vártak ránk. Végre eljött az idő. Szép sorban törtük fel a tojásokat. Én voltam az utolsó, aki feltörte a tojást. Éreztem, hogy más vagyok, mint a testvéreim. Eleinte növényeket ettünk, leveleket, bogyókat, mert még nehezen kaptuk el a röpködő rovarokat. A családom legérdekesebb tulajdonsága a színváltás. Nekem ezt a képességet nem sikerült elsajátítani, ezért a testvéreim azt éreztették velem, hogy nem vagyok közéjük való, és biztos hiányzik belőlem a bölcsesség. Minél több idő telt el, annál agresszívebbek lettek, és az ellenségeim elől sem tudtam elbújni. Ezért elhatároztam, hogy elmegyek és megkeresem azt, aki tanácsot tud adni, hogyan lehetek én is bölcs, ami talán segít abban, hogy változtassam a színeim, s így el tudok rejtőzni az ellenség elől. Elindultam a sötét, félelmetes rengetegbe. Út közben találok a hernyóval. Kérdeztem tőle: „Hova mész?” Ő azt felelte, hogy senki nem szereti, mert ronda, szőrös állat, és keresi azt, aki elfogadja olyannak, amilyen. Mondtam neki, hogy akkor menjünk együtt, legalább nem lesz egyikőnk sem egyedül. Végtelennek tűnő út volt előttünk és már kezdtünk elfáradni, amikor észrevettem egy nagy pókot, aki éppen a hálóját szötte. Megkérdeztem tőle: „Honnan tudod, hogyan kell ezt a hálót ilyen szépre építeni?” Azt mondta, ez számára természetes, ez a tudás, képesség vele együtt született. „És ti hova mentek?” - kérdezte. Elmondtam neki, és megkérdeztem, hogy tud-e nekem segíteni, és a barátomnak. „Nem tudok” - felelte. Azt tanácsolta, menjünk a vadludakhoz, ők nagyon bölcssek, ők azt is tudják, hogy merre kell repülni, amikor elköltöznék, talán ők tudnak segíteni, bár ők nagyon messze élnek az erdő szélén. „Nem számít, bármilyen messze legyenek, meg fogjuk keresni őket.” Elköszöntünk a póktól és továbbmentünk. Egyszer csak eltűnt a hernyó barátom. Hova tűnt? Félek, hogy valaki bántotta. Szegény kis barátom! Pedig csak szeretetre vágyott. Egyedül kell tovább mennem. Mivel nem tudtam elrejtőzni, így veszélyben voltam.

Minden árnytól és zajtól féltem. Elértem az erdő szélét, és valóban ott volt egy kis tó, melyben vadludak úszkáltak. Hamar észrevettek. Azt mondták, nem láttak még kaméleont, mert mindegyik elrejtőzött. Megkérdezték, Engem miért látnak. Elmondtam, hogy én nem tudom a színemet változtatni. Kinevettek, azt mondták, ilyen nincsen. „Sajnos van, és azért jöttem, hogy segítsetek. A pók küldött hozzátok, mert ti olyan bölcsek vagytok, hogy még azt is tudjátok, hogy hova kell repülni.” Ők is ugyanazt mondták, mint a pók, Ők már ezzel a tulajdonsággal együtt születtek. El voltam keseredve. Azon gondolkodtam, hogy én miért nem születtem azzal a rejtőzködő képességgel, amivel a testvéreim? Ki tud nekem segíteni? Én már mindig ilyen maradok? Szomorúan lépkedtem előre. A fű olyan magas, hogy nagyon nehéz benne lépkedni. Egyszer csak hozzám szólt valaki. Egy lepke volt. Nem ismertem fel, ezért megkérdeztem: „Ki vagy te, ismerjük egymást?” „Igen - válaszolta -, én vagyok a csúnya hernyó, és nem tűntem el, csak átváltoztam.” Csak ámultam, és felkiáltottam: „Milyen gyönyörű vagy!” Örültem, hogy legalább a barátom megtalálta, amit keresett. Elmondta, mennyire boldog, hogy már nem csúfolja senki. Vigasztalóan azt mondta, hogy biztos én is majd meg fogok változni, csak ki kell várnom. Lehet, hogy egy érzés majd kiváltja a színváltást. Nem hittem neki, de azért megköszöntem a buzdítását, elköszöntem tőle és továbbmentem. Egyszer csak furcsa zajra lettem figyelmes. Az erdő szélén emberek voltak. Vajon mit akarnak? Közelebb mentem és megláttam a sok ketrecet. Állatok voltak bennük. Az egyikben kaméleonok voltak. Nem tudtak elrejtőzni, mert nagyon féltek. Erőt vettem magamon, bár én is féltem, de elhatároztam, hogy kimentem az állatokat. Odamentem, és kinyitottam minden ketrecet. Csodálkoztam, miért nem vesz észre senki. Még az állatok is azt kérdezték, hogyan nyílt ki az ajtó? Rájöttem, hogy láthatatlan vagyok, felvettem a ketrec színét. Hát igaza volt a barátomnak, a lepkeéknek. Erős érzés és nagy akarat kell ahhoz, hogy változni tudjunk.

**Állandóan frissülő irodalmi pályázatok a
http://poeta.hu/ingyen_oldal**

Dobó Georgina (Canses): Kaméleon-haikuk 2.

Változó Hold mint
Kaméleon süt be az
Ablakpárkányra.

Holécziné Tóth Zsuzsa: Kaméleonok pedig vannak!

Lehettem vagy tízéves, amikor elkezdtem természettudományi és úti-könyveket hazahordani a kecskeméti ifjúsági könyvtárból. Tanyán éltünk még a hatvanas évek végén, villany sem volt, nemhogy televízió, édesapámmal esténként a petróleumlámpa fényénél olvastunk. Mivel ez a fény nem volt elég erős, és könnyen elfáradt a szemünk, volt, hogy felváltva olvastunk fel egymásnak: amíg az egyikünk szeme megpihent, a másik olvasott. Legjobban talán Kittenberger Kálmán vadászélményeit szerette, de szívesen olvasott bármit a távoli országok növényeiről, állatvilágáról. Emlékszem, egyszer kezembe akadt a könyvtárban Sthephan Schultz úti beszámolója, melynek címlapján egy általam addig nem látott állatról készített rajz volt látható, így azt is hazavittem. Akkor láttam életemben először kaméleont ábrázoló képet, lelkesedve meséltem hát apukámnak, hogy milyen könyvet hoztam, és azon az estén ezt kezdtük el olvasni.

Schultz úr vendéglátójával, az angol konzullal járt a 18. század közepén a mai Haifa területén lévő angol gyarmaton hittérítés céljából. Lovaglás közben megálltak pihenni, és egy diófa alatt pillantotta meg az állatot, melyről így ír: „Találtunk egy fán egy kaméleont, s hagytuk, hogy különböző színű kendőkre másszon rá, zöldre, pirosra, kékre és fehérre, amely színekkel, a fehéret leszámítva, külsőleg azonossá vált. Pl. ha kék kendőn feküdt, vagy azzal bebugyoláltuk, kékké lett, és így tovább a többi színnel. Viszont ha fehér kendőre helyeztük vagy azzal terítettük le, megőrizte természetes hamuszürke színét. Az állat meglehetősen nagy volt, a feje mintegy egy hüvelyk, a teste nagyjából hét, míg a farka hét vagy nyolc hüvelyk hosszú; egyébként úgy nézett ki, mint bár-

mely hüllő vagy gyík. Csupán a hosszú lába és a tevéhez hasonlatos púpja mutatta a különbséget. Illetve az, hogy szemben a hüllőkkel, gyíkokkal, amik igen gyorsan mozognak, ez percenként egy lépést tett, ami által igen rest és lomha benyomást tesz, olyan, mintha nem lenne teljesen éber. Így könnyen meg is tudtuk fogni, és a fent nevezett próbáknak alávetni. A felső ajkán található egy kb. 6-7 hüvelyk hosszú ormány, ami oly finomságú, hogy finomabb a selyemzsinórnál is, s amelynek a végén az elefánt ormányához hasonlóan egy nagy csomó van. Ezt az ormányát igen ügyesen képes elrejteni, úgy, hogy nagyítólencsére van szükség ahhoz, hogy felcsavarodva is láthassuk. Ha viszont egy légy túl közel repül az állathoz, annak nyaka köré tekeri ormányát, magához húzza, s felfalja. Ezt saját szemünkkel láttuk. Hogy mi mást eszik, azt nem tudom, de hogy nem csupán a levegőből él, az abból is kitetszik, hogy megeszi a legyet, s a légy az nem levegő. Egy diófa levelével fogtam meg és helyeztem egyik kendőről a másikra. Mivel az állattal ilyen jól szórakoztam, barátaim egyike sem akarta azt magáénak, még Usgate úr sem, aki pedig először vette azt észre: így nekem ajándékozták". Mint később olvastam, Schultz úr a kaméleont hazatérve Halléba is magával vitte, és az ottani árvaháznak ajándékozta. Lehetséges, hogy így került Európába az első kaméleon?

Nos, nekem ez a történet jutott az eszembe, amikor megláttam a Verslista pályázatát, illetve erről azok az évek, amikor ott a tanyán gondtalanul élhettem szüleim védőszárnya alatt. Nem volt teher az iskolába járás, a több kilométeres gyaloglás, meg a hajnalonkénti vonatkozás ellenére sem (ötödik osztályos koromtól már nem a tanyai iskolába jártam, hanem be a megyeszékhelyre, Kecskemétre), mert nap mint nap az édesapámmal beszélgetve tettem meg az utat, és közben sok-sok mindent tanultam tőle a természet szeretetéről és a történelemről. Nem járatlak engem 5-6 féle különórára meg edzésekre, mint a mai „versenyistállós” világban a gyerekeket, nem volt ekkora verseny és törtétes, mint ma - de nem voltak körülöttünk „kaméleon” típusú emberek sem, akiknek a színváltozásától vagy a ragadós nyelvétől tartani kellett. Mert kaméleonok igenis vannak, és nemcsak Afrika vagy Eurázsia erdeiben, vagy az állatkerti terráriumban: sajnos közöttünk, emberek

között is. És hogy ez mennyire igaz, álljon itt egy történet, egy kedves kis kolléganőm esete, akinek sikerült egy kaméleon áldozatául esnie!

A hölgy - nevezzük Évának - Zala megyéből került a fővárosba, ahol a főiskola elvégzése után egy bank vezérigazgatóságán talált munkát. Idős szülei úgy döntöttek, vesznek egy kis lakást a lányuknak, ne kelljen albérletre költeni az ekkor még nem túl magas keresetét. Évi tehát berendezkedett, és elkezdett lelkesen dolgozni. Eleinte hétvégeken sűrűn hazajárt, mert magányos volt a nagyvárosban. A látogatásainak a szülei nagyon örültek: elhalmozták a visszaútra mindenféle finom hazaival, de anyukája azért folyton biztatta, próbáljon barátokat, társakat találni, hiszen „Az az élet rendje, kislányom, hogy elszakadj itthonról!”

A változás akkor következett be, mikor Éva egy társosztályon dolgozó korabeli lánnyal, Kingával megismerkedett: neki sok-sok barátja volt, biztatta Évát, hogy tartson vele hétvégén az A 38-as hajóra: mindig jó koncertek vannak, és „jó a felhozatal pasikból is”. Ettől kezdve Éva hétvégeken Kingával tartott, és egy ilyen alkalommal melléje sodródott egy srác, aki megszólította. Mikor Éva elmesélte, hogy főiskolát végzett és marketinges egy banknál, a fiú azt válaszolta, ő még tanul a JATE-n, de épp ott tart, hogy kénytelen lesz otthagyni, mert apukája - aki az édesanyja halála óta egyedül nevelte őt - munkanélküli lett, és így hamarosan az albérletre valót sem tudja már biztosítani. Miközben ezt mondta, Éva egy könnycseppet látott megcsillanni a szemében, és ettől teljesen meghatódott. Érdeklődött, hogy mi történt az édesanyjával, és hogy hol él az apukája - mire a fiú egy jó távoli szabolcsi kis falu nevét mondta. Az est folyamán Kornél egyre szimpatikusabb lett Évának. Úgy érezte, ez a fiú megérdemelné, hogy segítsen rajta, ezért felajánlotta, hogy ha el kell jönnie az albérletből, átmenetileg lakjon az ő másik szobájában. A fiú hálálkodott neki, hogy ennyire aranyos, de nem fogadta el azonnal az ajánlatot. Viszont telefonszámot cseréltek, és randevút beszéltek meg az állatkertbe. „Tudod, csóró vagyok, nem vihetlek étte-rembe, de ha szereted az állatokat, itt is jól fogunk szórakozni” - mondta, és Évi falusi ember lévén örült neki, hogy Kornél is olyan állatszerető mint ő, és végigjárták az állatkertet: a Pálmaháztól a Varázs-hegyen található terráriumig mindent jól megnézve. Amikor Éva ez

utóbbiban lelkesedni kezdett a párduckaméleonért, Kornél rögtön megígérte neki, hogy ha lesz pénze, vesz neki egy terráriumot egy ilyen banánzöld, piros csíkos hátú, piros, világító kék és fehér pöttyös hasú kaméleonnal.

Hát így kezdődött. Találkoztak hetente többször, majd egyik este Éva azt ajánlotta, főzne Kornélnak a „hazaiból” egy jó kis zalai ételt, és közben a fiú megnézheti a kis lakást, melynek szobájában nyugodtan el-lakhat addig, amíg egyetem mellett is végezhető munkát talál magának. A fiú örömmel fogadta a meghívást, a vacsora utáni éjszakát már a lánynál töltötte, és hamarosan megjelent a meglepően nagy csíkos bő-röndjével nála.

Teltek a hónapok, Kornél szorgalmasan járt el reggelente az iskolába, Éva pedig nemcsak főzött és mosott rá, hanem egy idő után zsebpénzt is adott neki kis fizetéséből, mert a fiú nem akart találni megfelelő tanulás mellett végezhető munkát. A lány boldog volt, már azt tervezte, hogy karácsonyra meghívja a fiút magukhoz, amikor egyik hétvégén egy házibuliba voltak hivatalosak, ahol Kornél jócskán becsípett, és egy szőke lányt kezdett ölelgetni. Évának ez rosszul esett, duzzogva vette a kabátját, hogy otthagyja a fiút, amikor hozzá lépett a szintén kaptos Imre - akit Kornél a legjobb barátjaként ismert -, és azt kérdezte: „Most mit duzzogsz? Mi mindig ezt csináljuk: fogunk egy hoz-zád hasonló buta falusi libát, azt mondjuk neki, amit hallani akar, elhi-tetjük vele, hogy főiskolára vagy egyetemre járunk, és eltartatjuk ve-le egy ideig magunkat! Aztán ha megunjuk, keresünk egy másikat. Nézz már magadra! Komolyan gondolod, hogy egy ilyen duci barna a Kornél esete?”

Évával forogni kezdett a világ, és zokogva rohant ki a lépcsőházba, hogy elmenekülhessen megaláztatása a helyszínéről. Az ajtóból még egy pillantást vetett a gondtalanul pezsgőző Kornélna, aki ekkorra már édes egyetértésben üldögélt a kanapén a szőke lánnyal, és észre sem vette a távozását. Elhatározta, hogy mikor hazaér, azonnal kidobja a csaló, hazug kaméleon holmiját az ajtó elé, és ha be mer csöngetni ezek után, téli éjszaka ide vagy oda, le fogja önteni egy vödör felmosóvízzel.

Kühne Katalin: Kaméleonlelkű emberek

„A kaméleon-félék (*Chamaeleonidae*)¹ a gyíkok családjába tartoznak. E legfurcsább hüllők törzse oldalt erősen összenyomott, hátukon és hasukon hosszanti irányban élesszélű taraj húzódik. Törzsük minden nyak nélkül megy át nagy, szögletes fejbe, melyen sisak, szarvak vagy egyéb bőrdíszítmények láthatók. Hosszú farkuk befelé kunkorodik, végtagként, fogó eszközként működik. Lábfejeiken 5-5 ujj van, ezeket körülveszi a kültakaró, így meg tudják ragadni az ágakat. Nyelvüket tíz vagy több cm hosszán tudják kiölni. Szemük nagy, amelyeket a pupilla előtti kis, kerek nyílás kivételével a külső szemcsés bőr szinte teljesen egészen eltakarja. A két szem egymástól függetlenül mozog, a jobb előre és felfelé, a bal hátra és lefelé tekinthet és viszont. Afrika őserdeiben élnek, ahol gyakran esik. Vízigényük nagy. Többnyire fán, bokrokon élnek, kivéve a közönséges kaméleont, amely a sivatagban honos. Vár arra, hogy táplálékát a szerencse elé sodorja. Villámsebessen kapja el a nyelve a rovar. Színváltoztató képességéről híres, szinte eltűnik, felismerhetetlen a fa levelei, vagy a magas fű, bozótos között. Reggelként sárgás, és a két-két oldalsó csík vöröses. A napon később a csíkok fehéresek lesznek, sötétzöld foltok jelennek meg rajta, és a gerinc mentén sötétebb árnyékok tűnnek fel. Ha felizgatják, bőre zöldessé válik, hasa kékes színű, foltjai feketék, a csíkok fehérek, és olykor az egész állat vörösesbarna. Szinte soha nem téveszti el zsákmányát. Éjjeli lámpával könnyebb rájuk találni, ugyanis színük sokkal világosabb, és a levél sötétebb színétől elütő. Az egyes hímek szarvainak nagysága különbözőzik, de jelentős szerep hárul rá a civakodó kedvű állatok közti küzdelmekben. A harcok során színük gyorsan változik.”

A kaméleon úgy védekezik, hogy alkalmazkodik környezetéhez, változtatja színét. Sok ember is példát vett róla, de ők nem védekezésre használják, csak elrejtik magukat mások előtt, szinte naponta színt váltanak.

1 Brehm: Az állatok világa

Erről eszembe jutott egy férfi, akivel egyszer a vonaton találkoztam. Hangosan vitatkozott valakivel a folyosón. Elképesztő hangerővel mondta a magáét, nem törődött azzal, hogy ezt mások is hallják, és esetleg zavarja a nyugalmukat. A másikat sem hallgatta meg, csak ontotta magából az ostoba szlogeneket, ordított, mint a fába szorult féreg. A feje vörösödött, azt hittem, hogy ott kap szívinfarktust. Kiszóltam, de ő ezt figyelembe sem vette, folytatta. Az ilyen ember nem önálló, nincs saját meggyőződése, gondolata. Amit hall, lát, annak megfelelően hallatja ő is a hangját, öltözik új és új „ruhába”. Önmagát nem úgy mutatja, ami a lelkében van, amióta megszületett, ahogyan elődeitől kapta, hanem sodródik az árral. Ez a „ruha” többféle színben pompázik, harsog, de mögötte nincs semmi, csak a vágy, hogy érvényesüljön. Nem számít, honnan jött, nem is éli az életét, csupán vánszorog mindig más utakon, ami sehová sem vezet. Ha magának nem jelöli ki az útját, ha nem ragaszkodik azokhoz az ösvényekhez, amiket örök időktől jártak ősei, akkor elvesz a rengetegben.

Ilyen ember volt Ottó. Amikor olvastam történetét, felrémlett a vonaton üvöltöző ember. Ottó már 14 évesen elhagyta szüleit, nem hallgatott soha rájuk. Nem fejezte be iskoláit, rossz társaságba került, drogos és alkoholista lett. Az évtizedek során mindig azokhoz csapódott, akik ostoba jelszavakat hirdettek, ezeknek mindig bedőlt. Ő is szajkózta, kiabálta az olcsó, semmitmondó szavakat, gyűlésekre járt, tiltakozott minden ellen. Nem hitt semmiben, senkiben. Örökké változtatta nézeteit, mert úgy gondolta, ha ezt teszi, valahol talán elfogadják. Jelleme nem is alakulhatott ki, hiszen szüleit otthagya, akik megtaníthaták volna a helyes viselkedésre, az értékek tiszteletére. Igazi barátokra sem lelhetett, minden józan ember elfordult tőle. Csak azok között érezte jól magát, akikkel éppen csavargott. Nem kellett volna rájuk hallgatni, nem kellett volna velük menni. Így kimaradt minden jó az életéből. Nem alapított családot, minden munkahelyéről kirúgták, mert semmit sem tett azért, hogy megbecsüljék felettesei. Mindig reklamált, azt hitte, mindenki őt bántja, de arra nem gondolt, hogy ennek csakis ő az oka. Egyre inkább lezüllött, egyedül vegetált, már senki sem állt mellette. Ha valaki megszánta, étellel kínálta, vagy lakásába invitálta, elfo-

gadta, de őket is kihasználta, lopott, csalt, hazudott. Lusta, semmirekellő emberként végleg egyedül maradt. Az erdőben lakott, hajléktalan-ként élt. Hiába próbált új társakat találni, már senki nem csatlakozott hozzá. A pompás színek megfakultak, mind szürkévé váltak. Ottó szürke egérként tengődött, nagyon egyedül maradt.

Álmában otthon volt, gyermekként látta magát, amint édesanyja ölelgeti. Felébredve megvilágosodott elméje, rájött, hogy ő nem kaméleon, nem kell mindig új színekbe öltözni. Elővette bicskáját, megborotválkozott, a patakban megfürdött, kimosta szakadozott ruháit, és elindult, hogy munkát keressen. A falu szélén éppen aratták a búzát. Beállt közéljük, és nekifeszült a munkának. Elfáradt estére, de végre embernek érezhette magát. Amíg kellett, dolgozott, az érte kapott keresete elég volt ahhoz, hogy hazautazzon szüleihez. Ráébredt, hogy amibe keveredett, azért csak magát okolhatja. Ők boldogan fogadták be a tékozló fiút, mert látták, hogy véget vetett nyomorúságos életének, megváltozott. Végre otthonra talált.

Ehhez azonban arra volt szükség, hogy a szülei megbocsássák eddigi életének minden hazugságát. Kedvesen, de határozottan figyelmeztették őt, hogy ezután csak akkor maradhat velük, ha elfogadja azokat a törvényeket, szabályokat, ami a normális életet biztosítja az egész család számára. Ottó megígérte, hogy emberré válik, a kaméleonéletnek vége.

Kühne Katalin: Szemforgatók

Szemforgatók a kaméleonok.
Lefelé vagy hátra tekingetnek.
Színlelnek, mert életcéljuk konok,
színt váltanak, védik az életet,

leginkább magukét. Nem törődnek
már semmivel, nem az ősi földdel,
hol születtek. Elhagyják, nem lépnek
az őserdőbe. Szarvas ördögök

nem tisztelnek más fajokat, élet
rajtuk kívül nincs: ők maradjanak.
Számukra az okoz nagy örömet,
ha teletömik saját hasukat.

Érdekük az, hogy úgy gyilkoljanak,
cselekedettel vagy gondolattal,
mint a hozzájuk hasonló vadak,
hallathassák ijesztő hangjukat.

Holécziné Tóth Zsuzsa: Például a kaméleon

Családommal 2012-ben voltam először Izraelben. Egy nagyszerű idegenvezetővel keresztül-kasul bejártuk ezt a kicsiny (a mi Alföldünknek kb. a fele a területe), de nagyon érdekes országot, ahol kősvatagtól az oázisig, tengerparti nyaralóhelytől a háborús övezetekig sokféle helyszínen jártunk. Amikor Simon elbúcsúzott tőlünk, nagyon kapacitált, hogy térjünk vissza a következő évben is, mert jövő novemberre olyan programot tervez, amelyben egy éjszakát beduinsátorban fognak az utasok eltölteni és majd tevegelni is lehet.

Tetszett a program, de sajnos nem szánhattunk rá hárman újabb félmillió forintos összeget - viszont ajánlottam néhány utazni szerető munkatársamnak, köztük Icnak is, aki egyszer már járt a Szentföldön a családjával, de akkor nem körúton voltak, hanem csak a nagyvárosokban: Tel Avivban és Jeruzsálemben. Jelentkezett hát a programra, bár kicsit tartott tőle, hogy a sivatagban sátorban, leterített szőnyegeken kell aludni. Félt a csúszómászóktól, mert épp az utazás előtt olvasta fel neki a hetedikes Lilian unokája „Eszter könyvét”, mely szerint: „A sivatag ellenére sok virág van Izraelben, és az írisz az ország szimbóluma. A sok virág mellett legalább 100 féle csúszómászó van - mérges pókok, skorpiók és kígyók is, és például a kaméleon, amely folyton változtatja a színét. A szárazság ellenére több mint 135 féle pillangó is van az országban, és az erdők nagy része tölgyfából áll.”

Izgalomát csak fokozta, hogy az út során az idegenvezető folyton tréfálkozott. Hol azt mesélte, hogy a beduinok a kövér hölgyeket szeretik - megjegyezve, hogy a karcsú, szőke magyar idegenvezetőért, Juditért nem adnának többet két kecskénél, bezzeg egyik-másik duci útitársnőjükért még talán 5-6 tevét és adnának -, hol azzal riogatta őket, hogy meg kell gondolniuk, hogy éjjel ki akarnak-e menni pisilni a sátorból, mert a tevéket éjszakára szabadon engedik, és bizony egy felhevült tevecsdör megkergetheti őket. Még azt is kilátásba helyezte, hogy éjjel majd sakálüvöltést is fognak hallani, és arra intette őket, hogy gondolják meg, akarnak-e zuhanyozni majd a táborban, mert bizony a beduin kisleány nagyon kíváncsiak a fehér hölgyekre, és szívesen fúrnak lyukakat a zuhanyzó falába, hogy egy kicsit leskelődhessenek. Icu már-már megbánta, hogy útnak indult, és arra kérte hotelbéli szobatársát, Ibolyát, hogy éjjel tartsanak készenlétben 1-1 zseblámpát, meg egy rovarirtó spray-t, hogy szükség esetén segíteni tudjanak egymáson.

A beduinok nap egyébként igen jól sikerült: hihetetlenül kedves, vendégszerető emberek vették körül őket, nagyon finom, különleges ételeket adtak ebédre és friss datolyát. Ebéd után segítettek a tevére történő fel- és leszállásnál is, és kézzel-lábbal magyarázták, hogy vigyázzanak, mert a tevé köp, nehogy a szép ruhájuk, vagy az arcuk áldozatul essen. Este táborüzet raktak, körbeülték és énekeltek. A tűz körül sok-sok bogár repkedett, és néha egy-egy csípős rovar is meglátogatta őket, de ettől eltekintve egyre jobb lett a hangulat: magyar dalokat énekeltek, melyre a beduinok a saját dalaikkal válaszoltak.

Icu nem bánta volna, ha ez program reggelig tartott volna - tekintettel arra, hogy még mindig nem akaródzott neki a sátorban aludni. Végül, amikor lefeküdtek, kialkudta Ibolyától, hogy ne kelljen a sátorlap mellé feküdnie: hiába mondta Simon, hogy csak tréfált, amikor azt mondta, hogy a tevé bedughatja a fejét a sátorlapok között és képen nyalhatja az ott alvókat - már nem hitt neki. Végül körbepászták magukat a csomagjaikkal, fejük mellé tették a zseblámpát, a rovarirtót és a mobiljukat, és egy kis „szíverősítő” almapálinka elfogyasztása után megpróbálták elaludni.

Ahogy Icu utólag itthon már nevetve elmesélte, félálomban lehetett, amikor olyan érzése támadt, hogy valaki vagy valami finoman az orrát nyalogatja. Halálra váltan, suttogva szólongatta Ibolyát, hogy keresse meg a zseblámpát, mert ő moccanni sem mer: biztos egy skorpió van az arcán. Útitársa - akinek még nem jött álom a szemére - szinte azonnal megnyomta a mobilján az egyik gombot, hogy annak fényénél megkeresse a zseblámpát, majd Icura nézve nevetésben tört ki:

- Nem fogod elhinni, egy kaméleon ül a párnádon, és kapdossa a fejed fölött köröző szúnyogokat! Biztos ő ért hozzá időnként a nyelvével az orrodhoz. Nemhogy örülnél neki, hogy ilyen luxusban van részed, hogy még élő rovarirtót is biztosítottak számodra a beduinok!

Icu ezután a lámpa fényénél felült fektéből, és látta, amint egy tizenöt centiméternyi kis kaméleon a tőle megszokott lassú tempóban elsétál a párnájáról.

- Biztos, hogy ez kaméleon volt? - kérdezte még mindig rémülten az útitársát. Nem is volt színes!

- Nem hát, hiszen éjszaka van, és a fehér párnádon üldögélt. Olvastam valahol, hogy a fehér színt nem utánozza, ha homokon vagy világos felületen látod, akkor csak szürkés színű.

- Jó! És nem jön vissza? - kérdezte még mindig rémülten, de már mosolyogva.

- Hát szerintem kellően megsértődött, hogy nem értékelted a segítőkészségét, úgyhogy tőle nyugodtan aludhatsz. Ja, és jobb, ha a csoportnak majd csak akkor meséled el az éjszakai kalandodat, ha már fönn vagyunk a buszon, nehogy a beduinok felárat számoljanak a luxus-szolgáltatásért - mondta Ibolya kuncogva.

A világért sem árulta volna el félős barátnőjének, hogy miközben ő a kaméleont figyelte, a párnája mellett látott egy jókora pókot is, mert attól tartott, hogy akkor Ica egész éjjel világítani akar a zseblámpával. Ő pedig fény mellett nem tud aludni.

**Ajánljuk a VERSLISTA YouTube csatornáját is,
ahol több száz Verslistához kapcsolható írás videofelvételét
nézheted/hallgathatod meg: <http://youtube.hu/Verslista>**

Pap Mária: Áldozat

A romantikus kaméleonfiú, Károly
így szólt Kamillához, a kaméleonlányhoz:

- Drága Kamillám!
Simulj a vállamhoz,
melegíts fel!
Nem süt a Nap sem,
fázom és ázom,
nélküled másznom
szomorúság!

Kamilla nyomban dalra fakadt:

- Kedvesem, Károly,
ne csüggedj el!
Jövök mögötted
rendületlen!
Szalad a felhő,
eső ritkul,
tisztul az ég,
kékre derül.

Károly is hát rögtön kedvre derül.

Düledő szemével reménykedően
ül ott az ágon,
mellette párja,
a drága pára,
remegő vesszőn
lapul hintázva,
idilli kép!

- Ó, hatalmas ég!
Ó, sáskanép védelmezője!
Istenünk!

Érzelveim lövellem feléd,
midőn nyelvem nyújtom, hirtelen,
lecsapva erre a karcsú, gyanútlan szűnyogra.
Neked ajánlom őt.
Lásd, itt fekszik már, kiterítve szépen,
ezen az üde, zöld falevélen,
vére folyt,
ami más vére volt.
Vedd most szent mennyedbe őt!
Teríts rá örökös szemfedőt!
Azért tettem le valamit erre az asztalra,
azaz az áldozati szűnyogot a szélfúttá bokorra,
hogy ne hagyd kifogni a sáskahadat,
asztalom hajoljon súlyuk alatt!
Mindennapi csemegénket így add meg nekünk!
És napsütést is kérünk!
Melegítsen fel fényével minket, téged kérünk!
Kamillám is folyton fázik,
látom,
bár ő bátor kaméleon nagyon,
hagyom is,
hogy gyakran mellemre hajoljon,
sőt, bevallom,
nélkülözhetetlen párom ő,
csüggedő lelkemnek lelki társa ő,
ő vakarja hátam, a bőröm, a rusnyát, a zöldet,
erős körmeivel,
mert ahhoz nem fér oda karom,
Kamilla az én angyalom!
És nem is nagyon ronda, bár
haját befogni nem tudja,
mert haja nincs is,
csak taraja, hosszan elnyúló, vaskos, csúcsos,
meg színváltó, vastag bőre,

rücskös, remegő tokája.
A Teremtő ilyenek alkotta meg őt,
ilyen gyönyörűen sokszínűnek,
állandóan változó, tájba simuló,
hideg hullőnek.

Kamilla olvadozott a bókok súlya alatt.
Szemet hunyt az önző, sok hízelgő szónak.
Szundított egyet,
álmodott szépet,
azt, hogy egy légynek,
egy szemtelennek,
nagylelkűen megkegyelmezett.
Aztán nyújtózott, vidáman ébredt,
ölelni Károlyt, közeledett
az ágon, a zölden,
ő maga kék-zöld színben,
frissen, üdén.
Akkor minden felhő tovaszállott.
Az ég ragyogó kékre váltott.
Sziporkázott a napsugár,
és szivárvány simult a vizes levelekre.
Sáskák, szöcskék, szúnyogok jöttek elő
rejtekükből,
meg tücskök, bogarak,
tálcán kínálva magukat.

Íme, a könnyörgés meghallgattatott!
Az áldozat bemutatása sem hiába volt!
Lehet, hogy most már a kétszínűeké a világ?
És a sokszínűeké?
Vagy a lapulóké?
Ó, hát azoké,
akik letesznek valamit arra a „zöld falevéltre”!

Ságiné Szűcs Klára Mária: Ezt tessék elmagyarázni!

Nemrégiben kiránduláson vettünk részt osztályommal. Soha nem gondoltam volna, hogy az állatkerti sétánk, az ott látott kaméleon és színek változtatgatása milyen érdekes - és korukhoz képest komoly - kérdéseket ébreszt majd tanítványaimban. Elmesélem a történetet.

- Na, gyerekek, a következő ketrecrenél nagyon figyeljetek! Letakartuk az állat nevét, most nektek kell kitalálni, ki is lakik ott. Mondok néhány jellemző tulajdonságot, ez biztosan segít. Aki a leggyorsabban és helyesen válaszol, a gondozó segítségével megetetheti majd az ott lakókat - keltette fel a tanulók érdeklődését állatkerti kísérőnk.

A férfi határozott, kedves és tájékozott volt. Nagyon értette a gyerekek nyelvét. Látszott, hogy nem először vezet csoportot, szívesen és izgalmasan mesélt a kert lakóiról. Most is azon fáradozott, hogy lekösse a 25 kis ötödikes figyelmét. Így folytatta:

- Legtöbb faja Afrikában él. Nem túl méretes, de elérheti a 60 centiméteres nagyságot is. Szereti a páradús levegőt, a fákat és bokrokat. Keveset mozog, a szeme és a nyelve azonban szüntelenül jár, nagyon szeret nézelődni. Kényelmes, lassú. Ez az állatka valóságos festő. No, nem ecsettel és vászonra színez, de nagyon ügyesen saját magát használja festővászonként. Sok színben képes pompázni, külső behatások, vagy a közérzete hullámzásai miatt, ha éhes, szomjas, nyugalmat szeretne, vagy társra vágyik.

Ekkor már szinte az összes gyerek nyújtózkodott, kiabált, mert mindannyian tudták, hogy nem másról, mint a kaméleonról van szó. Nem lehetett eldönteni, ki volt az első, ezért minden gyermek megnézhetette, amikor a gondozó rovarokkal, falevéllal, némi gyümölcssel kínálta meg az állatokat. Ekkor azt is megcsodálhatták, ahogyan a színük lassan az étel látványának izgalmatól megváltozik. Az általában zöld alapszín lassan türkizbe, majd olajzöldbe ment át, amit nagy álmélkodással kísérték tanítványaim.

Másnap az iskolában megbeszéltük kalandjainkat. Minden látnivalót kedvelt valaki, a Közlekedési Múzeumot, a sétát a Margitszigeten, de a legtöbb tanuló a kaméleonokat emelte ki, mint a legérdekesebb ese-

ményt. Nem értették, hogyan változtatgatja a színét, ezért erről még mesélnem kellett. Egy remek videót is találtam, ami okosan bemutatta a kaméleonok eme különleges képességének genetikai okait.

A magyarázat után egy kislány jelentkezett. Meghallgattuk. Mondanivalója azonban borússá tette a vidám hangulatot. Elmesélte, hogy a minap véletlenül meghallotta a szülei beszélgetését. Nem sokat értett belőle, de azt megérezte, hogy baj van. Apukája munkahelyén történt valami, ami nehéz helyzetbe hozhatja a családot.

- Anya sírni kezdett - folytatta szipogva a gyermek. Azt zokogta, fel nem foghatja, hogyan változtathatják meg az emberek a véleményüket ennyire elhamarkodottan. Hogy lehet az, hogy ilyen gyorsan színt váltanak? Egyik napról a másikra rájuk sem lehet ismerni. Én ezt nem értem, tanár néni, az ember is képes megváltoztatni a színét, úgy, mint a kaméleon? - fordult hozzám a kérdéssel a leányka.

A többi gyermek hallgatott, látszott, hogy azon török a fejüket, miről beszélhet az osztálytársuk. Mielőtt reagálhattam volna, egy másik fiú is mocorogni kezdett, jelezte, hogy ő is mondana valamit. Nem is várt az engedélyre, felpattan és már beszélt is.

- Nálunk is történt ilyen. Az én apukám is valamilyen színeket emlegett, hogy egy-két munkatársa teljesen más lett, meg valakiket elzavartak a munkából. Így már biztos, hogy az ember is képes arra, hogy kaméleonként változzon - szögezte le. Nem lehet az véletlen, hogy a felnőttek is képesek erre, biztosan így helyes, ez a normális - vonta le a tanulságot.

Ekkor már éreztem, hogy mondanom kell valamit. Meg kell nyugtatnom a tanítványaimat. El kell magyaráznom nekik az emberi gyarlóságot, hogy megnyugodjanak.

- Tudjátok - kezdtem -, az ember csodálatos és a legfejlettebb élőlény kerek e világon. Képes magas szinten gondolkodni, problémákat megoldani, tudományos kérdésekre választ találni, szeretni, gyerekeket nevelni és gyűlölni is. Az embert számtalan tulajdonság jellemzi. Ti sem vagytok egyformák, van köztetek nagyon eszes, mindenkivel udvarias, szorgalmas, vidámabb, szomorú, kicsit rakoncátlan, nehezebben haladó, hangosabb és csendesebb. Ti még kicsik vagytok, tiszták, szerencsére

még nem találkoztatok az élet gyötrő nehézségeivel. Mire felnőttek lesztek, sok mindent megtapasztaltok, s lassan ti is változni fogtok. A felhőtlen gyermekéveket felváltja a gondokkal teli élet, amikor már munkahelyetek, családotok lesz, s ekkor már nemcsak magatokért kell felelősséget vállalnotok.

- Akkor mi is rosszá válunk, elromlunk? - kérdezett közbe egy kislány.

- Ó, nem, nem kell elromlani, dehog. De, tudjátok, a felnőtt emberek gyakran válnak önzővé, sokan azt hiszik, hogy ők mindent jobban tudnak, mindenkinél okosabbak, s egyesek bizony többet megengednek maguknak, mint amennyit illő volna, felsőbbrendűnek gondolják magukat. Az erősebbnek bólogatnak, a gyengébbeket lenézik, alázzák. Amit ma mondanak, azt holnap letagadják. Szoktuk mondani, hogy az ilyen emberek álarcot hordanak.

Krisztusra mondták először, ez egy evangéliumi dicsőséges esemény, a katolikusok nagy ünnepe, de ezt majd később tanuljátok, s ez nem az, amiről ma beszélünk. Krisztus színeváltozása csodálatos, isteni dicsőségének felragyogása emberi testében.

- Hogyan váltanak színt, vagy mit, az emberek? - ezt tessék elmagyarázni! Mi az a színeváltozás? - kérték türelmetlenül, szinte kórusban.

Törtem a fejem, hogyan tudnám pontosabban megértetni velük ezt a számukra még nagyon felfoghatatlan problémát.

- Gyerekek - folytattam -, amiről mi beszélünk, az a gyarló emberek tulajdonsága, akik kevésbé törődnek másokkal, elfordulnak tőlük, hogy ők ne kerüljenek bajba, jó maradjon az életük. Eddig társak voltak, de az érdekeik megváltoztak. Aki barát volt, ha nyíltan nem is, de ellenséggé válhat, ezt szoktuk úgy mondani, hogy színt váltott. Ebben nagy szerepe van sajnos a pénznek, a megélhetésnek. Azokra mondjuk, akik a saját érdekük miatt tudnak és akarnak is másokat kihasználni.

- Ha valaki rosszat tesz, hazugságon kapják, akkor elpirul, ha valaki megijed, megrémül valamitől, akkor elsápad az arca, megváltozik a színe. Jól gondolom? - vetette föl az egyik okos kis tanítványom.

- Helyes a véleményed, így is felfoghatjuk. Ismerjük azt a kifejezést is, hogy „kétszínű” vagy. Biztosan ti is mondtátok már egymásnak. Valamilyen titkot elstutogtatok a legkedvesebb barátotoknak, hogy ez hét-

pecsétetes, nem szabad továbbadni senkinek sem. Aztán mégis visszahallottatok mástól, de már nem ugyanúgy, ahogyan ti elmeséltétek. Na, ez meg a hamis barát kétszínűsége. A kaméleontípusú embereknek nem úgy változik a színe, mint annak az igazi állatnak, amit az ZOO-ban megismertetek, valójában a jellemüket, személyiségüket, tulajdonságaikat, viselkedésüket változtatgatják, saját önös érdekük szerint.

- Ez azt jelenti, hogy az ember csak jelképesen vált színt, más lesz, mint régen, ezért a kaméleonhoz hasonlítják. Ez úgy gondolom, rossz tulajdonság - állapította meg az egyik kisfiú.

- Igen, jól látod, így valahogy.

- Jaj, én nem szeretnék ilyené válni - sóhajtott fel az osztály egyik tanulója, majd utána kórusban a többiek is lelkesen ismételték: én sem, én sem...

- Ezt az embertípust nehéz felismerni, mézes-mázos. Óvakodjatok tőle! Ha felnőtök, emlékezzetek erre a kaméleonos történetre. Remélem, hogy ti becsületes és tisztességes emberekké váltok, akik néha elsápadhatnak, néha elpirulhatnak, de mindig hűek maradnak önmagukhoz és embertársaikhoz, és nem fognak titeket sosem a kaméleonhoz hasonlítani - fejeztem be mondandómat.

- Megfogadjuk! - ígérették gyermeki hittel, őszinteséggel.

- Csöngettek, most már szaladjatok, játszatok egy jót az udvaron!

Néztem, milyen önfeledten, vidáman futottak ki, közben szomorú mosollyal gondoltam a rájuk váró kegyetlenebb felnőtt életre, de szívem mélyén reménykedtem abban, hogy ők sohasem találkoznak majd színét, tulajdonságait változtatgató kaméleontípusú emberekkel.

Klotz Mária: Kaméleon-világ

Rohamosan változik a világ
a tavasszal ültetett színes virág
ahogy növekszik, úgy szépül
nyárra teljesen kivirul
őszre elhervad
lehull.

Körülöttünk minden forrong
dühösök kezében nagy a dorong
vészhangon szól a lélekharang
szeretet alig marad
a világ elpusztul
az emberiség átalakul.

Ki gondolta volna
új világrénd van kialakulóban
jaj, a megszokottat szeretem
kérlek, maradj velem
hazánkban talán még megtehetem
reménykedem.

Kutasi Horváth Katalin: Kaméleontükör

Hidegvérünk véges, ragadozók vagyunk, egymást sem kíméljük, kétséget nem hagyunk. Napsugár helyett már lámpafénnyel kelünk, s bár melegségre vágyunk, külön sütkérezünk. Sarkantyúnk hiánya leleplezi nemünk, eltér a világunk, mást lát éles szemünk. Pikkelyünk tágulhat, megunhatjuk bőrünk, hiába vedlünk át, nem várhatsz mást tőlünk.

Forgatjuk szemünket, kérdésünk is lenne, ha a nagyvilág most végre észrevenne. Hiába hallgatod, nem érted a választ, legközelebb majd a másik utat válaszd! Magányosan élünk, olykor találkozunk, álcázzuk magunkat, mégis sajnálkozunk.

Ha beleolvadnék a környezetembe, az nem belenyugvás lenne végzetembe. Mintha két eltérő világ forgolódna körbe, vagy nem néznénk mindketten egyazon tükörbe; másfele fordulhat a hüllő mindkét szeme, mást láthat, sugallhat hűvös tekintete! Más az én világom, optimistább talán, nehéz átférközönm kétkedésed falán; sivár környezetünk nem kínál harmatot, kiszárad a lelkünk, szódat is táthatod, hosszú nyelvet ölthetsz zsákmányt kaparintva, számodra nem lesz már egy faág sem hinta...

Észrevétlen élünk, mozdulatlanságban, egyenlőtlen viszonyok közt, kint, a pusztaságban. Olyan, mintha sivatagban prófétaként várnánk, de

hiába is szónokolnánk, bizony pórul járnánk! Nyelvünk bunkót formáz, ragadós a vége, akit célba veszünk, múlik dicsősége.

Védelmünk csak látszólagos, értékünk is utólagos, nem látják be azon nyomban, de kikezdenek alattomban... Hogyha fel is élénkülünk, csak a Semmi ágán ülünk, vacoghatunk mindhiába a megértés hiányába'. Színünk hányszor változtatjuk, s míg sorsunkat kárhoztatjuk, elröpül a lét fölöttünk, veszély leselkedik mögöttünk!

Terráriumoknak befogott rabjaként, díszállatnak tartott különös fajtaként védjük saját területünk, agresszívvá tesz helyzetünk. Prüszkölünk és harapdálunk, ráérünk, nem szaladgálunk, nem bírjuk a forróságot, ki védi meg a világot? Mormoghatunk egyre-másra, nem figyelünk jól egymásra...

Összelapítottak minket, magukra hagyjuk kicsinyeinket. Összeszűkült hát a létünk, a sok tojástól mit remélünk? Hogyha ki is kelnek sorban, úgyis ott végzik a porban... Ha felfújjuk magunk néha, haragunk nem lehet néma. Élbehajló háttarajunk gőgössé tán nem tesz minket, feltörekvő akaratom nyit meg minden kétes linket...

Ötödik végtagunk kunkor, csigát formáz alkotásunk, őskövületkinézetünk kapaszkodót rejtő vágyunk. Sisakunkat nem emeljük, sokat kéne még tanulnod, önző gondolkodásodból érzékletessé javulnod! Bőrlebensyünk különleges, sajátságosak ujjaink, éppen ezért olyan mások közösen megkezdett útjaink.

Mozdulatlan dermedtségünk nem hoz megoldást a bajra, mi várhat ránk, elvetemült, felelőtlen, rideg fajra? Elvegyülve fennmaradunk, magunkat is megtévesztjük, ha kiválunk különc módra, szemlélőink elképesztjük. Ha hidegvérrel fogadsz mindent, teljesítéd küldetésed, ám ha kitűnsz, kezdheted is magányos száműzetésed.

Tetszhalottként egymás mellett vegetálunk hulló módra, szükség lenne valamilyen emberséget nyitó kódra. Kapaszkodni nagyon tudunk, de csak hogyha van is mibe, nem menekülhet meg mindig az összes gőgös Ninive...

Himbálózunk árván, rezdülésre várunk, szellőtől lebegve levelekké válnunk, elhagy minden erőnk, kiszárad a testünk, bármit is markolnánk, mindent eleresztünk...

Niedermayer József: Vörös

Nagy Tollaskígyó²
színe előtt piruló
kis kaméleon...

Niedermayer József: Türkiz

Hős kaméleon
hátán tartja az eget
teknős³ csodálja...

Benedek-Nikli Hunor: A kaméleon

Élt egyszer egy kaméleon, mely egy furcsa fajta volt,
Nem is akárhol, hanem barlangban lakott.
Életében körülötte voltak a falak,
Gondolta, hogy szürkén lát, más színt nem, így színvak.
Eldöntötte, meglátogatja a szemorvost,
Útközben találkozott egy féreggel, mely kiáltozott.
Szegény kis állat, beszorult a falba,
A kaméleon meglátta, s jót röhögött rajta.
Egy közhöz érve elfordult balra,
De balsejtelem fogta el, és elindult a jobb jobbra.
Viszont zsákutca volt arra,
Elindult a baljós balra.
Egy terembe ért, hol városka volt,
Fura városka, mert egy bolt se volt.
A tér közepén meglátta a férget újra,
Azt akarta, hogy őt mindenki hősnek lássa.
Most nem nevette ki, s kiségitette,
S így az egész utca megünnepelte.
Nagy büszkén érkezett a szemészetre,
Hol a kis giliszta ült vele szembe'.
A férgecske vizsgálat nélkül mondta:
Nem színvak, csak kétszínű a gyíkok rokona.

2 Az Azték isten: Quetzalcoatl

3 Kurma a teknős, a hinduizmus mitikus alakja, Visnu isten második megtestesülése, avatárája

Sárváry Mariann: A sorsosztó kaméleon

A Galápagos-szigeteken éltek ezek a kaméleonok. Kerülték a helyi leguánokat, így jó életkörülményeik miatt sokáig élvezték a napfényt és a földi paradicsomot, mielőtt a másvilágra szenderültek. Különleges képességük sok generáción keresztül alakult ki, 200 fajtársuk között egyedül nekik. Köztudott, hogy a hímek és a nőstények üzennek egymásnak a különböző színekkel.

Ezek a kaméleonok megérezték a halált. Megmagyarázhatatlan módon vonzódtak azokhoz az élőlényekhez, akik a halál előtt álltak. Színváltó képességüket arra használták, hogy megjósolják a haldoklónak, milyen halálra számíthat. Ha földszínű lett, akkor gyors és fájdalommentes elmúlásban reménykedhetett a delikvens. Ha azonban fekete színre váltott, hosszú, keserves és fájdalmas halála lett az élőlénynek.

A Galápagos-szigeteken élő tudósok előtt nem maradt észrevétlenül ez a képességük. Elkezdtek befogni őket. Jó pénzért Európába szállították nagy részüket, hiszen az emberek szeretik tudni előre a sorsukat. Mindenki ilyen kaméleont akart tartani a lakásában, hogy lássa a jövőjét.

Nekem is sikerült egy vagyonért szereznem egyet. Jól érezte magát a terráriumban, figyeltem rá, hogy örök tavasz, azaz 25 fok legyen körülötte.

Éveken keresztül éltünk egymás mellett, a zöld szebbnél szebb árnyalataiban pompázott. Egyszer anyám ellátogatott hozzám, hosszú, szenvedéssel teli élete megtörte már, de mégis derekasan feljött a negyedik emeletre. Ültünk, beszélgettünk, mesélt a múltjáról, a fiatalságáról. Végtelen nyugalom és bölcsesség áradt belőle. Hirtelen észrevettem, hogy szeretett kaméleonom izgatottan mászkál a fán. Harsány zöld színe barnára váltott. Anyám a mesélést abbahagyva, megpihent egy kicsit. Rosszat sejtve ébresztgetni kezdtem. Többé már nem ébredt fel, megállt a szíve. Átszenderült a másvilágra. Jósága, áldozattal teli élete miatt kegyes halált kapott.

Nevelőapám egyedül maradt. Mindnyájan nehezen dolgoztuk fel anyám halálát, de neki volt a legnehezebb, mivel a rázuhanó magányt reggeltől

estig el kellett viselnie. Eleinte sikerült elfoglalnia magát, még a kertbe is kimerészkedett egészségügyi sétákra. Aztán jöttek a fájdalemek, amiket nem csillapított semmilyen pirula.

Egyik látogatásunkkor bevittük hozzá a terráriumot. Sose szerette az állatokat a lakásban, gyerekkorunk beszélő, kék hullámos papagáját is csak akkor engedhettük ki a szobánkból a fürdőszoba tükréhez, ha ő nem volt otthon.

Most sem örült a találkozásnak, de elviselte üvegen keresztül. Ahogy beléptünk a szobába, a kaméleon zöld színe gyorsan feketére váltott.

Nem sokkal később a vizsgálat eredménye csotrának lett. Hosszú és tartalmas élete három hónapnyi szenvedéssel zárult.

Klotz Mária: A férges szerelem

Szűcs Kornél negyvenéves, magas, homlokán kissé kopaszodó, sármos férfi. Többnyire sötét öltönyt, vasalt inget, hozzá passzoló nyakkendőt hord. Cipője mindig fényesen ragyog. Kellemes arcszeszének illatát messziről érezni. Ügyel arra, hogy jó benyomást tegyen másokra. Ha valahol feltűnik, jól megnézik őt a nők.

A hétvégét általában szeretett családjával tölti. Három gyermek édesapjaként kedveli a közös étkezéseket, beszélgetéseket, a kislányokkal való együttlétet. Szereti a feleségét, Annát, és még mindig imád szeretkezni vele.

Nem panaszkodhat, jól fut a szekere. Magas beosztású hivatalnokként jól keres, gyakran jár külföldre. Ilyenkor repülőgéppel utazik, és egy-két napig marad. Útjain gyakran bókol fiatal hölgyeknek, fűt-fát ígér nekik. Nem vallja be természetesen, hogy nős - még mit nem, akkor talán nem lesz olyan vonzó. Gyakran meg is csalja a feleségét, aki persze mit sem sejt férje titkos ügyeiről.

Kornél egyik délután a hivatalból kilépve megpillantott egy szőke hajú hölgyet, aki fekete miniruhában, derékig érő, bordó bőrdzsekiben, ezüst táskával a kezében és magas sarkú szürke cipőben igencsak ringó járással igyekezett valahova. Szája vörösre rúzoszva, erős parfümilletot hagyva

maga után éppen szembe jött vele, aki a kocsijához igyekezett. A férfi teljesen megmerevedett, annyira lenyűgözte a látvány. Fellobbant benne a hódítási vágy és már mondta is:

- Kezét csókolom! Hova igyekszik, kedvesem?

A fiatal lányt sem kellett féltetni, ő is rápillantott a pasira, majd egyből elolvadt gyönyörű kék szemeitől és koromfekete fényes hajától. Azonnal reagált:

- Indulok haza. És ön?

- Én is úgy terveztem, de van időm, ha gondolja. Meginna velem egy italt?

- Miért is ne? - válaszolt a dekoratív hölgy és már indultak is a legközelebbi kellemes kávézóba.

Kiderült, a lányt Eszternek hívják és szingli. Kapóra jött neki a fess pasi, aki facérként mutatkozott be. Addig-addig beszélgettek, amíg egy szállodai szobában találták magukat és ott megtörtént az első szerelmeskedés. Nem sokat teketóriáztak, azonnal hevesen csókolták egymást, a férfi Eszter minden porcikáját bejárta, ahogyan viszonzva is így történt. Kornél gyönyörtől elernyedve kapott észbe, hiszen már régen otthon kéne lennie. Gyorsan felkapta a fotelra dobott ruháit, a kék autójához rohant és hazarobogott.

Otthon persze az hazudta, hogy túlórázott és eléggé elfáradt. Ettől kezdve már nem voltak olyan gyakoriak a szeretkezések feleségével, a szintén csinos Annával, aki néha még örült is, hogy a gyermekneveléstől elfáradva, békén hagyja. Férje továbbra is figyelmes, udvarias volt vele és a gyerekekkel is viccelődő, kedveskedő apa maradt.

Kornél azonban szerelmes lett, méghozzá örülten. Nem tudta kiverni Esztert a fejéből, és ettől kezdve, amikor csak tudott, együtt volt vele. Még a külföldi kiküldetéseire is magával vitte a kozmetikus hölgyet, aki szintén úszott a boldogságban. Így ment ez éveken keresztül. Persze a pasi egy idő után bevallotta, hogy nő és családapa, de rögtön hozzátette, hamarosan el fog válni. Eszter várt, várt, de az ígéret valahogy nem valósult meg.

Éppen advent idején történt, amikor túlvoltak a szokásos összebújáson, Eszter bevallotta Kornélnek, hogy már egy ideje nem menstruál.

Ettől a bejelentéstől teljesen kiborult a férfi és azonnal egy gyógyszerárba fuvarozta a hölgyet, hogy vegyen egy terhességi tesztet. Eszter el is végezte, amit ilyenkor kell a legközelebbi étterem vécéjében, de az eredmény pozitív lett. A tényt másnap egy nőgyógyász szakorvos is alátámasztotta, a lány már nyolc hete várandós. Egy-két napig hevesen vitatkoztak, hangosan veszekedtek, mert a férfi abortuszra akarta rábeszélni kedvesét, de az nem tágított, megszüli a gyermeket.

Otthon egyre gyanúsabb lett a férj, mert mindig kedvtelen, hallgatag és nyúzott volt. Folyamatosan hazudott, átverte az egész családot és talán saját magát is.

Felesége az egyik nyugalmas estén rá is kérdezett:

- Szívem, van valakid?

Kornél még mindig nem vallotta be hosszú kalandját, természetesen tagadott. Anna egyre gyanakvóbb lett, ezért amikor férje éppen külföldön járt, bement a munkahelyére. Ott egy-két kollégától érdeklődött, hogy miért dolgoznak mostanság olyan sokáig stb. Az egyik vénlány - kizárólag jóindulatból - elpletykálta neki az egész sztorit.

Szegény asszony majdnem elájult, úgy kellett vizet adni neki, nehogy rosszul legyen. Otthon szembesítette férjét a hallottakkal. Kornél nem tehetett mást, kénytelen volt bevallani a teljes kalandot. Ettől kezdve sorozatos cirkuszok jellemezték a következő hetek légkörét, végül újjévkor ki is dobta férjecskéjét a szomorú, egyben dühös hitves. Csak a gyerekek miatt nem karácsonykor küldte el.

A hősszerelmes elkullogott Eszterhez, aki kétkedve, de örömmel fogadta. Úgy érezte, ő nyert, megszerezte a férfit. Együtt is voltak a kisfiú világra jöttéig és utána még egy jó darabig. Kornél kettős életet élt, a gyermekei miatt időnként hazalátogatott. Sem a feleségétől, sem pedig a szeretőjétől nem tudott elszakadni.

Eszter egyre inkább követelőzőtt és a válásban reménykedett. Kornél hiába szerette jobban a szeretőjét, mégis egy szép napon visszament a feleségéhez. Szerencsétlen asszony megbocsátott neki, de a lelke na-

gyon fájt. Már nem bízott benne, valami elszakadt közöttük. A külvilág miatt továbbra is kézen fogva jártak-keltek, együtt fotózkodtak, gyakran még nyaralni is jártak. Mégis férges lett a szerelmük...

Kornél otthon megjátszotta a hűséges, boldog férjet, de alig várta, hogy kibújhasson ebből a szerepből és újra kivethesse hálóját egy csinos nőnemű lényre.

Hogy végül mi lett főhősünk átváltozásából, az a következő külföldi útja után kiderült. Ott ismét bedobta magát, sőt el is csábított egy német nőt. A pletyka szerint következő állomása Londonba vezetett, ahol egy arab nővel élt együtt. Megöregedéséig kaméleonbőrbe bújva váltogatta a partnereit, mindig kellett neki valaki, akinek hazudhatott, akit megcsalhatott.

Hazájába soha többé nem tért haza...

Jancsó Katalin: Alfahím

Mikor belépett az irodába, hirtelen csend lett. Száját mosolyra húzta, igyekezett kedvesnek tűnni a női alkalmazottakkal. Az a kis barna fiatal lány még új itt, kedvesen visszamosolyog, a többiek tartózkodóbbak. Legtöbben jártak már a belső irodában, ideje lesz a kicsikének is közelebbről megismerkedni vele. Odalépett az asztalához, és kedvesen szólt, hogy húsz perc múlva menjen be hozzá. A lány mit sem sejtve bólintott, majd összerendezte az iratokat az asztalán. Pontosan húsz perc múlva az aktával a kezében, kopogtatott a belső iroda ajtaján.

- Jöjjön, most nem dolgozunk. Szeretem közelebbről is megismerni az alkalmazottaim. Beszélgessünk egy kicsit. Foglalj helyet - mutatott a kanapéra, ahonnan pazar kilátás nyílt az alattuk hömpölygő folyóra. Ahogy leültek, a lány szoknyája feljebb csúszott hosszú combján. Próbálta lejjebb húzni, de a férfi gyengéden megfogta a csuklóját.

- Nem kell szégyellni, ami szép - súgta a lány fülébe, és másik kezével végigsimított a combja belső oldalán. A lány egy pillanatra megmerevedett, de belül érezte teste jelzéseit. Megremegett, mikor a férfi kisi-

mította a homlokából a haját, majd ujjait lecsúsztatta és a fülcimpáját simogatta, majd ajka körül kis köröket rajzolt, és besiklott a fogak között. A lány picit elhúzódott, de a férfi erősen tartotta.

- Nem szeretem, ha ellenkezel - suttogta a fülébe, miközben keze felkúszott a lány combjai között. Nincs menekvés, tudták mind a ketten.

Fél óra múlva hivatalos hangon közölte: - Most elmehetsz, és szólj a csoportvezető uraknak, hogy két órára várom őket a beszámolókkal...

Délután ő volt a legkiegyensúlyozottabb cégvezető. Mindenkiel szót értett, megbeszéltek a problémákat, ki mit javasol, majd meghozta a döntést. Mindenkit meghallgatott, de a döntést mindig egyedül hozta meg. Majd eredményes, jó munkát kívánt mindenkinek.

5 órakor egy sikeres munkanapot zárva indult haza. Mindenkinek szép estét, jó pihenést kívánt.

A forgalom egyre lassúbb volt, csúcsforgalomban mindig ideges volt, nem bírta ezt a csigatempót. Szidta magában az előtte haladó mazsolákat, a rosszul beállított jelzőlámpát, és szép lassan teljesen felboszszantotta magát.

Az előszobában mindent akkurátusan a helyére tett, majd belépett a konyhába. A felesége éppen befejezte a főzést és mosogatott.

- Mi az úristent csinálsz te itt?! - csattant a kérdéssel az első pofon. - Hányszor mondjam még, hogy mire hazajövök, rend legyen?! - ordított és közben ököllel az asszony arcába vágott. Még néhány jól irányított ütés mellre, hasba. Mikor az asszony beesett az ajtó mögé, hajánál fogva felrántotta. -Takarodj és hozd rendbe magad! Az én asztalomhoz nem ülsz ilyen mocskosan!

Az ágyban lágyan átölelte a feleségét.

- Ne haragudj, borzalmas napom volt - és a nő szó nélkül tűrte, hogy közösüljön vele. A szeretkezéshez ennek már rég nem volt semmi köze. Reggel ránézett a naptárra. Március 8. Az irodában minden nő asztalán ott egy szál virág és egy desszert. Pontosan úgy, ahogy előző nap megparancsolta.

„Kaméleon, igazi kaméleon vagyok” - gondolta, miközben mosolyogva csukta be maga mögött az iroda ajtaját.

Győri Nagy Attila: Igazi kaméleon

Emese szeretett az alkalomhoz öltözni, szerencsére a lehetősége is megvolt hozzá, szülei jómódúak voltak, így a szekrénye roskadozott a különféle ruháktól. Ma állatkertbe viszi őket az osztályfőnökük, ehhez összeillő zöld színű szerelést választott. Vonzotta a divatszakma, és úgy vélte, érzéke is van hozzá. Bár még messze volt a továbstanulás, de ő már most biztos volt benne, hogy divattervező lesz, ha felnő. Haját laza copfba kötötte és halványzöld tornacipőt húzott.

- Szervusz, Emese!

- Jó napot kívánok, tanító néni!

- Látom, ma is kitettél magadért, igazán az alkalomhoz öltöztél. Olyan vagy, akár egy kaméleon - mosolygott Anna néni.

- Kaméleon?

- Ó, igen, kaméleon. Az egy hullő, amely változtatja a színét, alkalmazkodik a környezetéhez. Szerintem ma fogunk élőben is látni ebből a fajból.

Így is történt, a több száz állat között megismerhették a kaméleont is. Emesét lenyűgözte az állat csodaszép színe, úgy döntött, szól édesapjának, hogy fogadjanak egyet örökbe. Persze, csak papír alapon, egyfajta támogatásként az állatkertnek. Rengeteg élményt gyűjtött ezen a helyen, hazafelé csak úgy áradt belőle a szó.

- Láttad, Niki, azt a helyes kis majmot az anyja karjaiban? Na és a flamingókat? Milyen csodás színük volt!

Be nem állt a szája a rengeteg újdonságtól, amikor egyszer csak meghallotta a háta mögött, amint éppen róla beszélnek.

- Idefelé még velünk jött, bent végig a tanárnő seggében lógott és most meg Nikiékkel traccsol. Micsoda egy kétszínű csaj ez! - harsant fel Enikő.

- Kétszínű? Na, ne viccelj! Ez százsínű legalább. Egy igazi kaméleon! - replikázott Anca.

Nem mert hátranézni a hallottak miatt, de elszégyellte magát. Emese nem értette, miért baj az, ha mindenkivel jóban van. Egyben azonban biztos volt: a kaméleon egy csúnya szitokszó, amit most éppen rá mondtak. Ha jobban belegondolt, valójában elég csúnyának találta azt a hül-

lőt. A színe elég szép volt, na de a formája. Nem, semmiképpen se lesz a kedvenc állata.

Másnap a tanteremben Anna néni csendre intette az osztályt és figyelmet kért.

- Gyerekek, ma rajzolni fogunk. Azt szeretném, ha mindenki lerajzolná a kedvenc állatát. Az állatkerti élmény friss még, segítség lehet a munkátokban. De mielőtt nekikezdték, hallani szeretném mindenkitől a választását. Peti? Melyik állat a kedvenced? - fordult oda egy szeplős kisfiúhoz.

- Az oroszlán - vágta rá azonnal.

- Remek választás. Ő az állatok királya. Jó munkát hozzá!

- Köszönöm, tanító néni.

- Emese, te melyiket választod? Talán a kaméleont? - mosolygott kedvesen Anna néni, a hátsó padban ülő lányok pedig azonnal felnevettek.

- Nem, semmiképpen sem. Én a flamingót választom. Nem a kaméleont! Nem a kaméleont! Nem a kaméleont!

Emese izzadva riadt fel. Nem szokott emlékezni az álmaira, most se tudta, mi zaklathatta fel ennyire, de egy szóra tisztán emlékezett: Kaméleon.

Nagy Judit Áfonya: A sorsszövő

Ma is lefektettek vagy fél tucatot a rögtönzött parcellákba.

Az olasz és szerb frontról is folyamatosan érkeztek a sebesültek; már egyetlen szabad szeglete sem volt a magyarkanizsai hadikórháznak.

Amit egykor Haynald-féle Leánynevelő Intézetként ismertünk, mára kapkodó, sietős ellátást nyújtó, zsúfolt ispotállá vált, ahol az egykori növendékek próbálták ápolni a haza hős katonáit. Minden tudásom itt szereztem az elmúlt három év során, nagyrészt a főnövér apácáktól, másrészt a rögtönzött műtétek alkalmával.

Hamarosan rászoktam a dohányzásra.

Amikor elvitték a testeket, késő ősz volt. Hajnalban már megfagyott a halottszállító autó keréknyoma a sötétbarna sárban. Nem ők voltak az elsők, és valószínűleg nem is az utolsók.

Nővérré lettem hát. Már meg sem rendített egy-egy nyílt seb, megalvadt vértől piros lábszárcsonk. Intézeti tanulóból felnőtté váltam egy

pillanat alatt, ifjúságomat ellopta a háború. Szűz maradtam, mint az aszott bőrű Ágota főnövér, aki fityulát vett a véres ruha és az ezerszer mosott köpenyére is, fakeresztet szegelt a reménytelen esetek ágya fölé, és hangosan imádkozott, miközben az orvos fűrésze alatt utoljára felsírt hol egy csukló, hol egy combcsont.

De leginkább magányos voltam ebben a pokolban. A nagy kapubejáró mellett, a két lucfenyő takarásában most is ott álltak ugyan a régi növényedékek, társaim a női sorsban. A fenyőágak között, ebben a hajnali szürkéségben még látni lehetett a felszálló cigarettafüstöt, mint rajzol fodrokat és szalagokat az éjszaka ruhájára. Oda kellene mennem hozzájuk, gondoltam, úgy tenni, mint akit érdekelnek a frontról érkező levelek, az epekedő kedvesek, és a sorok mögül közösen kihámozott igazság. De nehezen barátkoztam.

Eltapostam a cikket, és erőt vettem magamon. Kikerültem azokat a lábnyomokat, amelyekben már megfagyott a hajnali esőpermet. Hárman kuncogtak a fenyők alatt, Éva és Anna a törzsnek dőlve, kabát helyett mindketten tábori pokrócokba bugyolálták sovány testüket, kesztyű nélkül, csupasz kézzel tartották a durván tekert cigarettákat. Előttük Zsuzsanna állt, liluló ujjai között a gyűrött tábori levelezőlap, erről olvasta fel a halvány utcai lámpafény felé tartva a vallomást.

- Ha az olasz bombázás abbamarad, ellentámadást indítunk. Nem félek, mert tudom, hogy itt van a képed, itt, a szívem alatt. Amire ezt a lapot megkapod, már túlleszünk a nehezén, és a győzelem estéjén majd a nagy alföldi parasztházra és a szőke gyerekekre gondolok, akiket te szülsz majd nekem, angyalom...

Ennél a résznél mindenki szeme könnybe lábadt, még az enyém is. Nem szóltam, nehogy megjijeszem a szipogó Zsuzsannát, de a másik kettő olyan kitaratóan nézett el a válla fölött, hogy jöttöm lelepleződött.

- Nem kell úgy ólálkodni, Sára! Mert neked nincs vőlegényed, még hallhatod a mások szívügyát!

Megkínált a saját cigarettájából, és én elfogadtam. A gyufa lángja kétszer is ellobbant, mielőtt rendesen meggyújthattam volna, és ez épp elég időt adott arra, hogy felgyorsuljon a saját szívem dobogása.

Nincs vőlegényem - mondta ez a nagy szemű, egércarcú lány. A cipőgyár tulajdonosának a sarja, aki békeidőben egy gyulai városi villában lakik, és herendi porcelánból kanalazza a vasárnapi levest, ezüstkanállal. Eszembe jutott Margó, a legjobb barátném a lányintézetből, aki erre csak legyintene egyet, és azt mondaná: „Ne törődj vele, csak újgazdagok.” De én nem tudtam nem törődni azzal, hogy ez a szépnem nevezhető, sőt, valójában teljesen jellegtelen teremtes csak úgy odavesse nekem a fájó ténytet: nincs vőlegényem. Harmadszorra meggyulladt a cigarettám, és ekkor felemeltem a fejem, hosszant az éj arcába fújva a füstöt, hogy bejelentsem nekik a nap híréte.

- De igenis van! Nekem is van vőlegényem.

Éva és Anna, a két testvér majd' megfulladt a félrenyelt dohányízttől, de még a levélolvasó egérlány is hitetlenkedő arckifejezést öltött magára. Tudtam, most aztán nagy bajba kevertem magam, de annyira vágytam rá, hogy befogadjanak, hogy én is epekedő leveleket kapjak egy tiszta szívű férfitől, ezért nem tehettem mást, minthogy összeszedtem minden létező tudásomat és az évek alatt begyűjtött pletykákat. Aztán megalkottam a nagy hazugságot.

- A déli fronton esett fogságba, amikor a Monarchia megtámadta Macedóniát.

- Eddig miért nem tudtunk erről?

Szégyenlősen lesütöttem a szemem.

- Sokáig nem lehettem benne biztos, hogy életben van.

- De most már tudod? - próbálta kiszedni rövid válaszaimból a részleteket Zsuzsanna. Meg kellett erőltetnem magam. Ha most bevallom, hogy csak kitaláltam az egészet, örökre megszégyenülök, és még jobban ki-közösítene, mint hazudozót.

- Tegnap este érkezett egy katona, súlyos mellkasi sebek, ellőtt szem. Király főorvos engem kért meg, hogy tisztítsam ki a szemüreget. Kevés már a morfin, és úgy próbáltam elterelni a figyelmét, hogy az otthonáról kérdezgettem. Nem tartott sokáig, és már a csatákról regélt, az el-esett bajtársakról, a hidegről és az ellenséges tűzről. Így jutott fülembe a hír arról, hogy Endre életben van, megszökött a fogságból, és jelentkezett az útjába akadó első baráti egységnél.

Mindezt egy szuszra hadartam el. Még a hajnali szellő is elcsitult, utcai morajlás sem törte meg a csendet. Elragadtatott arccal hallgattak.

- És levelet nem küldött?

Zsuzsanna éhsége a friss történések iránt nem csitult.

- Hogyne küldött volna! - tromfoltam. Bár magam sem tudtam még, honnan szerzek egy tábori lapot, vagy éppen elrongyolódott borítékot, amit meglengethették előttük.

- Mutasd!

- Odafenn hagytam a párnahuzatomban. Így mindig velem van, ha jut idő az alváshoz.

Éva és Anna ellágyult arccal sóhajtott, egyikük ösztönös mozdulattal még a jobbát is a szívére tette.

Szorult helyzetemből csak egy teherautó dudálása menthetett meg, ami csikorogva lefékezett a nagykapu előtt. Újabb sebesültek érkeztek.

A nappali órák végig az újak ellátásával, elhelyezésével teltek, mire ismét akadt egy cigarettányi szabad időm, már nyugodni készült a nap. Minden orvos és ápoló kimerült, a segédkező apácák már bőszsen moromolták az imákat. Ágota főnövér kamrából átalakított szálláshelyéről tintát, a főorvos rendezetlen asztaláról papírt loptam, és az árnyékszékre bezárkózva próbáltam elképzelni, mit is írhatott volna nekem az én szerelmem.

Próbáltam kiszűrni a sebesültek jajgatását, a folytonos zajongást, amit a betegszállító kocsik kerekei, a sietős cipősarkak és a háttérben nem szűnő zsolozsmázás alkotott. Milyen is lenne az én szerelmes vőlegényem? Bizonyára bátor és elkötelezett hazafi, hiszen megszökött a hadifogságból, és ahelyett, hogy dezertőrként elmenekült volna vissza az otthon melegébe, ismét szolgálatra jelentkezett. Ilyet csak egy acélos, nemes lelkű fiatalember tesz. Nemes lelkű! Egy igazi nemes ifiúr, talán egy báró fia, vagy nem is, inkább grófé! Igen, egy gróf, talán egy Almásy, esetleg egy Nádasdy.

Közvetlenül az árnyékszékek melletti teremből felordított valamelyik sebesült, orvosért, nővérért könyörgött. Ismertem már ezt a hangszínt, szörnyű fájdalmai lehettek. Behunytam a szemem, és ismét a fia-

tal grófra gondoltam, aki nem lehetett se Almásy se Nádasdy, hiszen őket minden valamirevaló nemesi család lánya legalább névleg ismeri. Egy sokkal rejtélyesebb nevet kellett találnom a szerelmemnek.

Elmúlt egy hosszú, jajgatásokkal teli óra. Amikor előmerészkedtem, köpenyem zsebében a remegő kézzel írt levéllel, már tudtam, hogy a jövendőbelim gróf radványi Győry Endre Péter, császári és királyi százados, szalmaszőke hajú, gyéren serkenő szakállú, kék szemű ifiúr, mesz-sze az északi megyékből, talán Borsodból vagy Hontból, és még a háború előtt, egy karácsonyi szünetben kérte meg a kezem a rá jellemző szerény szégyenlősséggel.

A gondolat, hogy egy ilyen férfi akár létezhetne is, teljesen elvaráz-szolt, szinte suhantam a folyosókon, és amíg a többi ápoló szegényes vacsoráját fogyasztotta odalenn, úgy csempésztem párnám vászonhuzatába a levelet, mint legféltehetőbb kincsemet. Éjjel aztán, amikor a takarékra vett gázlámpa fényét még körbeüljük a lányokkal egy utolsó pletykálkodásra, én is felolvastam nekik a legszebb szerelmes szavakat, miket csak össze tudtam szedni a valaha forgatott klasszikusok, Caius Valerius Catullus és Publius Ovidius Naso nyomán.

Így telt el az 1918-as év, könnyek és álmok közepette. Ha megérkezett a posta, és megannyi lábadozó sebesült katona, valahány ápoló és orvos mohón rávetette magát, én pedig a háttérbe vonultam, újabb papírlapokat csentem el Király főorvos asztaláról, és pecsételt borítékokat az udvarba rohanó, zokogó nővérek ágyáról, szekrényéről. Bizalmasan faggattam az újonnan érkező katonákat a déli frontról, az olasz helyzetről. Minden érdekelt, amit felhasználhatok, még a parancsnokok, idegen városok neve is. Öt további levelet készítettem, és az én Endrém hamarosan a legbátrabb, legkiválóbb monarchista tiszt lett az egész térségben, a keblem pedig dagadt a büszkeségtől. Egy alkalommal még gyűrűt is loptam a januári hajnal takarásában, miután a kezem között lelkét kilehelő zászlós zsebeit átkutattam, hogy személyes iratait tovább küldhessük a gyászoló családnak. Ezt az egyszerű karikagyűrűt aztán bebugyoláltam egy darab vászonba, és betettem a következő levélbe. A lányok csak ámultak, micsoda gavallér az én Endrém, aki értesülvén róla,

hogy a sebesültek ápolása közben elvesztettem saját gyűrűmet, elküldte nekem az övét, szerelme zálogául.

Aztán egy márciusi napon, amikor még nem lehet tudni, hogy a frissen esett hóból délutánra jég lesz-e vagy sár, újabb sebesültek érkeztek a főbejárat elé. Kettesével feküdtek a hordágyakon, tán nem is emberek, csak kezek és lábak egymásba gabalyodva, koszos arcok, mocsoktól összetapadt hajak és szakállak. A beosztott szolgálatosok aztán lepakolták őket és becipelték a holtak után frissen felszabadult helyekre, mi pedig nyomukba eredtünk, ki-ki egy lavór vízzel, sebkötözővel, fertőtlenítős üvegcseivel.

Letérdeltem az első katona mellé, az egykori könyvtár nehéz faajtójának tövébe. A nyitott ajtószárny jótékonyan takart el mindkettőnket a borzongató látvány elől: mindenhol csak fájdalom és bánat. De ez a katona más volt. Csendes, szelíd kék szemű, kese bajusza és koszos szakállá mögött az arc még reménykedő. Az én Endrém, az én saját vágyamból gyúrt teremtményem. Ahogy Isten megmarkolta az agyagot, és egy férfit, Ádámot gyúrta meg belőle, úgy szabtam én is mértékre a saját agyagkatonámat.

- Megismersz-e, mondd csak - faggattam. Simogattam a koszos arcot, kigomboltam a durva zubbonyt, hús borogatást tettem égő homlokára. Csak a szemét néztem, az értelemtől csillogó szemeket, amikor odaért a főorvos, és gyors pulzusellenőrzést, rögtönzött állapotfelmérést tartott. A kezemben szorongatott golyocs már vörös volt, amikor eltolta a katona álla alól.

- Nyaktáji sérülés, torokseb. Úgy tűnik, csak horzsolta a repesz. Fiatalember, hall engem? Ha igen, jelezze!

A katona sűrűn pislogott.

Király főorvos még egy darabig vizsgálta, aztán utasításokkal látott el, és tovább állt a következő sérülthöz. Csak jóval később értettem meg, mit mondott arról, hogy ez a fiatalember nagyon szerencsés, hiszen a repesz csak súrolta ugyan, és a seb nem halálos, de soha többé nem lesz képes beszélni. Nem mondhatja azokat a szép szavakat, amiket olyan gondosan megalkottam, és szentül hittem, hogy mindez az én hibám. Mert soha nem képzeltem el őt szerelmesen suttozni. Csupán írás volt egy papíron, ami aztán valósággá vált.

A további, alaposabb vizsgálatok végül megállapították, hogy a néma katonára súlyos harctéri sokkot kapott, és elvesztette az emlékeit is. Az egyik szemem siratta ezt a szerencsétlen sorsú fiút, a másik viszont nevetett, mert új emlékekkel táplálhattam a hiányzókat, valahányszor csak az ő priccse felé vitt az utam. Mondhatom, meglehetősen sűrűn kerestem magamnak tennivalót a néhai könyvtárszobában, és elmeséltem a gróf radványi Győry Endre Péter néven nyilvántartásba vett katonának megismerkedésünk és eljegyzésünk kitalált, folyton bővülő történetét, felolvastam a tőle érkezett leveleket, és megcsillogtattam a karikagyűrűt is. Bár torkát még vastagon borították a kötések, a szemem mosolygott. Hamarosan a láz is elhagyta, és amint kivirult a hadikórház belső udvara, nagy sétákat tettünk mi ketten a pattogó rügyek között, a bimbózó virágágások útvesztőiben.

A kórház teljes személyzete ismerte már a pletykát az elveszett majd megkerült, fogságból megszökött, ismét harctérre került bátor gróf úrról, aki, ha némán és sebesülten is, de visszatalált a szerelméhez. Csupán azon sajnálkoztak, hogy a vesztes háborút lezáró béketárgyalások olyan kegyetlenül elszakították ezt a fiatalembert a családjától, az otthon melegétől. A nagy fekete madár, mi eltakarta Magyarföld elől a napot, vadul felcsippentette és egy másik országba helyezte a Győryek radványi ágát, kastélyostul-vagyonostul, az ifjú, nincstelenné vált gróf pedig kénytelen volt más nemesi családok jótékony segítségére támaszkodni.

Beszélték az is, hogy fiatal arája viszont, ahogy mindig és mindenben, ebben is kitartó lelkesedéssel és soha nem múló szeretettel támogatta. Pont, ahogy azt egy teremő elme összefüggéseiben és sorsszövésében megálmodná.

Míg éltem, nem is mondtam el senkinek az igazságot. Csupán most, ha ezt olvasod, tudhatod meg, hogy az élet, amit éltünk, nem mindig a valóság.

Néha minden szavunk sorsszövés, máskor csupán egyszerű árulás.

*A Verslista honlapja:
<http://portal.verslista.hu>*

*A Képzeld el... irodalmi folyóirat honlapja:
<http://www.kepzeldel.hu>*

*Az Irodalom Feketen-Fehéren c. folyóirat honlapja:
<http://poeta.hu/feketen-feheren>*

*A Poéta Irodalmi Portál honlapja:
<http://www.poeta.hu>*
